1941 október 31 péntek

# DEBRECZEN

XVIII. évf. 248. sz. Keletmagyarországi Napló Ára: 12 fillér

# Leningrádból menekülnek a népbiztosok és a magasrangú szovjet tisztek

## A magyar seregtestek megtörték a szovjet utóvédek ellenállását és elérték a Donec folyót — Krimben német erők üldözik a megvert bolsevistákat — Wavell-vonal a Kaukázusban? Knox szerint az amerikai hajóhad már hadiállapotban van

A keleti fronton folyó hadműveletek két fontos eredménye: a Krim félszigeten tovább folyik a szovjet hadak üldözése. A német, magyar és a többi szövetséges csapatok széles arcvonalban **elérték a Donec felső folyását.**

»A bolsevisták számára nyilvánvalóan okosabb lenne, ha ott hagynák a Donec medencét« mondotta a londoni rádió a keleti arcvonalról szóló helyzettel kapcsolatban. Az angol rádió közben megjegyezte, hogy »a szovjet hadvezér főfeladata ma hadseregének megmentése« — jelenti a Német TI Amszterdamon át.

Leningrád — úgylátszik — végnapjait éli. Mint a Német TI értesül, **magasrangú szovjettisztek és sok népbiztos menekülésszerűen elhagyta Leningrádot.** A vezető bolsevista tiszteknek ez a menekülése kétségkívül összefüggésben van a leningrádi semleges megfigyelők jelentésével, amely szerint **Leningrád bolsevista védőinek szelleme napról napra romlik.**

A krimi áttörés a keleti front déli részének szempontjából rendkívüli jelentőséggel bír — állapítja meg a Völkischer Beobachter. A lap szerint a krimi félszigeten fekvő kikötőkkel, Sebastopollal, Feodosiával, Kercs-csel és Jenikaleval a Szovjet Fekete tengeri flottájának fontos támaszpontjai esnek el. Ezenfelül **még egy igen** jelentős körülmény következik be a krimi félsziget fokozatos elfoglalásával. A kercs—jenikalei tengerszoros elzárásával megakadályozza, hogy **az ellenség összeköttetést tartson fenn az Azovi és a Fekete tenger között. A német repülőbázisok mintegy 250 kilométerre délre tolódnak el, ami megint csak megkönnyíti a Fekete tenger feletti ellenőrzést.** Minthogy Kercs és Jenikale között a távolság mintegy öt kilométer, ezátlal a Kaukázus nyugati része a Taman félszigettel együtt közvetlenül a német fegyverek hatáskörébe kerül. Krim félsziget keleti részében, **Kercs közelében nagymennyiségű vasérc található,** ezenkívül pedig a kercsi úttól keletre fekvő területen jelentéktelen olajmező van.

Mértékadó török forrás magyarázatokat füz a Szovjet déli fronton kialakuló helyzetéhez. E magyarázat szerint **a Szovjetet pótolhatatlan benzinhiány fenyegeti abban az esetben, ha a német csapatok elérik a Kaukázust,** mert az urali petroleumkutak termelése nem elegendő a szovjet gépezet

### Magyar jelentés

**A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Szovjet ellen harcoló szövetséges erők az ellenségnek a donecmenti iparvidék utolsó sávjából való kiszorítása közben újabb jelentős területeket szálltak meg. A magyar seregtestek előtt megtört a szovjet utóvédek ellenállása és a honvédkötelékek elérték a Donec folyót. Közben egyik kisebb egységünk 120 foglyot ejtett és egy nehéz harckocsit zsákmányolt. Az ellenség harctevékenysége a magyarokkal szemben úgyszólván kizárólag légitevékenységre szorítkozik.**

**Veszteségeink az eddigi alacsony színvonalon mozognak.**

táplálására. A Kaukázussal tehát a Szovjetet kettős veszteség éri, egyrészt megszünik a benzin utánpótlása, másrészt az ittlévő kőolaj a németeket segítené.

Ugyane forrás lehetségesnek tartja, hogy az angolok már a közeljövőben bevonulnak a Kaukázusba, hogy ott elfoglalják a védelmi vonalat.

### A SZOVJET VESZTESÉGEI

Mint a német TI katonai helyről értesül, a pontos értesülések összeszámolása után most már megállapítható, hogy a bolsevisták június 22 és augusztus 31 között összesen 148 lövészhadosztályt, 39 páncélos, tíz lovas, 8 hegyi, 2 népfelkelő hadosztályt és légiúton szállított gyalogdandárt, összesen tehát **209 teljes nagyobb alakulatot vesztettek** a hozzátartozó tűzérséggel, harckocsikkal, gyalogsági fegyverekkel, lovakkal s járművekkel együtt. A bolsevikieknek sebesültekben, betegekben és egyéb harcképtelenekben elszenvedett veszteségeit csak a hadosztályok elpusztulásával és szétverésével beállt veszteség felének vesszük is, akkor is **legkevesebb 4.5—5 millió katonának vehetjük** a szovjet június 22-től augusztus 31-ig elszenvedett emberanyag veszteségét, — állapítja meg a Német TI.

### HOL ÉS MIKOR KAP AMERIKAI SEGITSÉGET A SZOVJET?

Newyorki Stefani jelentés szerint illetékes amerikai körökben kijelentették, hogy a Szovjetunió bőséges segítséget kap, mihelyt megfelelő biztos összekötetést teremtenek az angol fennhatóság alatt álló közelkeleti területek és a Szovjetunió között. Egy amerikai bizottság ecélból Iránba utazik s megvizsgálja az Iránból Szovjetoroszországba vezető vasútvonalat, amelynek végállomása Bagdad. Egyúttal hangsúlyozzák hogy ennél gyorsabb és biztosabb szállítási útvonal nincs a Szovjetunió felé.

### WAVELL ÉS TIMOSENKO

Ankarai diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Timosenko szovjet tábornagy három napig Tiflisben tanácskozást folytatott Wavell tábornokkal, majd Wavelt elkísérte Teheránba.

A tanácskozás során hír szerint elsősorban a Kaukázus védelmi övezetének kiterjesztéséről volt szó, továbbá a Kaukázus déli oldalán építendő úgynevezett Wavel-vonal felállításáról. Ez a vonal a Kaszpi tengertől a Fekete tengerig terjedne és a szovjet hadjárat legutóbbi tapasztalatai alapján építenék ki. — Közben azonban a szövetségesek már a Krim félsziget feletti uralmat is kivívják és így nagyon problematikus értékű lesz az új Wavel-vonal.

### KNOX,

az Egyesült Államok haditengerészeti minisztere a Kearny-üggyel kapcsolatban kiadott legutóbbi jelentésében hangsúlyozza, hogy az Atlanti óceánon tevékenykedő amerikai hajóhad tulajdonképpen éppen úgy hadiállapotban van, mint az angol. Az amerikai hajók ugyanazt a taktikát követik, mint az angolok és titokban tartják az ellenséges tengeralattjáróknak okozott veszteségeket — jelenti a Stefani Newyorkból.

### ROOSEVELT

elnöknek a haditengerészet napján elmondott beszéde egyre élesebb visszhangot kelt Berlinben. A Völkischer Beobachterben Dietrich birodalmi sajtófőnök fejti ki álláspontját rendkívül élesen.

Roosevelt — írja — azok közé a közveszélyes emberek közé tartozik, akik a állami tekintély szónoki emelvényét fogalmak és eszmék meghamisítására használják fel. Egy szellemi gengszter van itt munkában, aki a fogalmak rendszeres összezavarásával egész népeket szeretne megtéveszteni, hogy csalással elvegye jövőjüket. Ezért szükséges, hogy szellemi pénzhamisítását leleplezzük és véget vessünk piszkos mesterségének. — A cikk ezután azzal vádolja meg Rooseveltet, hogy a szabadság, amelyről beszél, csak az elnyomás palástoló lepie; »emberi jogai« mögött a valóságban jogfosztás rejtőzik; amikor védekezésről beszél, ezzel saját támadásait akarja elrejteni, amit pedig támadásnak mond, az a valóságban védekezés; szervezett közvéleménygyártással terrorizálja az agyakat szervezett bojkott és denunciálás útján pedig olyan szellemi rémuralmat gyakorol, amelyhez hasonló nincs a világon. Költött világuralmi terveket tulajdonít a Führernek, holott a valóságban neki vannak ilyen tervei. Azt mondja: nem fogadjuk el Hitler uralmát a világon, de ugyanakkor magától értetődőnek tartja, hogy a világ elfogadja az ő uralmát, — állapítja meg a német sajtófőnök.

### A »TÉRKÉP«

A német lapok éleshangú megjegyzésekkel kísérik azt a tényt, hogy egy argentinai lap közzétette a Dél-Amerika német felosztására vonatkozó állítólagos okmányokat, amelyekről Roosevelt szólt legutóbbi beszédében.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint feltűnő, hogy pontosan egy Daborda képviselőhöz közelálló argentinai lap van abban a helyzetben, hogy Roosevelt beszéde után meglepő gyorsasággal hozza nyilvánosságra a szóbanforgó térképet. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a Fehér Ház megbízásából futószalagon készítik a hamisított térképeket.

A Börsenzeitung hasonló éleshangú fejtegetést közöl. Most már nyilvánvaló, — írja a lap, — hogy Roosevelt állítólagos okmányai többhónaposak és az elnök azért húzta elő őket a süllyesztőből, mert oly kínos számára a világpolitikai helyzet, hogy azt hiszi, a németellenes uszítás legotrombább eszközeivel kell felingerelni az amerikai közhangulatot.

### JAPÁN ÉS AMERIKA

Roosevelt elnök legutóbbi beszéde ismét kiélezte a Japán és az Egyesült Államok közt függőben lévő kérdéseket. A Miyako

### FONTOS TUDNIVALÓK

**A kenyeret továbbra is burgonya nélkül készíthetik a pékek.**

**Hirdetmény a zsírkészletek és sertések kötelező bejelentéséről.**

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Shimbun című lap érdekes cikkben foglalkozik az új helyzettel és többek közt a következőket írja:

— **Az Egyesült Államok hadüzenetének esetére a háromhatalmi szerződés szabja meg Japán magatartását.** Japán számára nincsen más út, minthogy a szerződésnek megfelelően cselekedjék. **Japán felkészült a világhelyzet minden változására.** Az egész nemzet várja kormányának döntését. Teljesen egyre megy számunkra, vajjon az Egyesült Államok elnöke erőlteti-e a háborút vagy sem.

Londoni jelentés szerint az angol fővárosban feltűnést keltett, hogy az ott élő japánok előkészületeket tesznek az elutazásra. Egy idő előtt még úgy volt, hogy egy japán hajó érkezik Angliába kilenc japán ujságíróval, akik a Londonban működő japán tudósítókat leváltották volna. Ma erről a leváltásról már nincsen szó. Azt hiszik, hogy ez a válság várható kiéleződésnek jele.

### AMERIKAI TÁMASZPONTOK KINÁBAN

A Giornal d'Italia idézi a tokiói Hosi Simbun hírét, amely szerint jólértesült newyorki körökben megerősítik, hogy az Egyesült Államok **Kína belsejében néhány fontos katonai támaszpont átengedését kérte** a Csang-Kai-Seknek szállítandó hadianyag ellenszolgáltatásaképen. A lap értesülése szerint az Egyesült Államok még jobban be akarja keríteni Japánt e támaszpontok megszerzésével.

### A NÉMET-FRANCIA VISZONY

Vichyi jelentés szerint Stülpnagel tábornok kiáltványa, amelyben a tüzszivégzések újabb elhalasztását közölte, a megszálló Franciaország lakosságával, a meg nem szállt francia területen csütörtökön vált ismeretessé és jelentős megkönnyebbülést jelentett. Illetékes helyen hangsúlyozzák azt a körülményt, hogy a felfüggesztés nincs időben meghatározva és nincs kitüzött időpont a bünösök kézrekerítésére. Német részről még most is hangoztatják, hogy a megtorlás kizárólag katonai és háborús jellegü intézkedés, de semmiesetre sem politikai indokokból ered. A sajtó továbbra is kitart véleménye mellett, hogy a gyilkosok Anglia és De Gaulle-lérencei, akik meg akarják akadályozni a német-francia viszony végleges megbékélését.

## Német hadijelentés

**A német véderő főparancsnoksága közli:**

**A krimi félszigeten a német erők feltartóztathatatlanul üldözik a megvert ellenséget. A szovjet utóvédek helyi jellegű ellenállását megtörtük. Eközben ismét többezer foglyot ejtettünk és sok tömeget zsákmányoltunk.**

**Az ellenségnek a Donec-medencében történő üldözése során német és szövetséges csapatok széles szakaszon elérték a Donec felső folyását. Az Ilmen és Ladoga-tó között folyó eredményes támadó hadműveletekben páncélos osztagok merész vállalkozással elfogtak egy ellenséges páncélvonatot és sok foglyot ejtettek.**

**Német nehéz tüzérség eredményesen lőtte Leningrád hadifontosságú berendezéseit. A légi erő hatásos éjjeli támadásokat intézett Moszkva és Leningrád ellen.**

**Észak-Afrikában német harci gépek bombáztak egy Marsa Matruhtól keletre fekvő brit repülőteret és a Nílus torkolatában fekvő kikötőket.**

**Egyes brit gépek az elmúlt éjjel az északnémet partvidéken bombákat dobtak le, anélkül, hogy kárt okoztak volna. (MTI.)**

## Amerikai bizottság utazik az Uralba

Newyorki politikai körökben úgy tudják, hogy a bolsevista kormány amaz elhatározása következtében, hogy az Ural mentén védelmi vonalat rendez be Maxvel tábornok vezetésével, északamerikai katonai műszaki bizottság Vladivosztokon át az Uralba utazik. A bizottság feladata tanulmányozni, lehet-e és hogyan ezt a védelmi vonalat dél felé meghosszabbítani s ekként az Indiai felé vezető utat elzárni. A bizottság továbbá tanulmányozni fogja, lehet-e gyorsítani a Szibérián át történő katonai szállításokat. — (MTI)

## „Moszkva felkészült a végső harcra"

**Genf**, október 30. (Német TI.) A „Daily Telegraph" szamarai tudósítója azt írja, hogy Moszkva felkészült a végső harcra. Csaknem valamennyi gyár bezárta kapuit. (MTI.)

**Berlin**, október 30. A Német Távirati Iroda katonai részről a következő értesülést kapta: A keleti arcvonal középső részén a német csapatok a legutóbbi napok harcaiban sikeresen előrenyomultak az erős bolsevista ellenállással szemben. A szovjet csapatok egyedül az október 26-i harcokban csupán az arcvonal egyik szakaszán 4000 foglyot, 29 harckocsit és 25 löveget vesztettek. E harcok folyamán a német tüzérség tűz alá vette húsz szovjet harckocsi gyülekezését, amelyeket a német csapatok ellentámadására készenlétben tartottak. A német ágyúk tüze sok harckocsit szétrombolt. A bolsevisták hiábavaló ellentámadásai során október 28-án is nagy veszteségeket szenvedtek. Egy német gyaloghadosztály október 28-án a délelőtti órákban hat 25 tonnás szovjet harckocsit semmisített meg. Az arcvonalszakasz másik részén a szovjet csapatok a német támadás területét erősen elaknásították. Az itt működő német gyaloghadosztály utász-zászlóalja egyetlen napon több mint 3500 aknát szedett fel, ezzel lehetővé tette a hadosztály csapatai számára a további előnyomulást. (MTI.)

**Berlin**, október 30. (Német TI.) Abban a légi támadásban, amelyet a német harci repülőgépek csütörtök éjszaka Moszkva ellen intéztek, más hadifontosságú célokon kívül eltalálták két fontos pályaudvart is. A pályaudvarokat sok bomba érte. E vasúti berendezések szétromboláa méginkább megnehezíti a szovjet főváros ellátási helyzetét, amely már eddig is igen nehéz volt, mert a német támadások a Moszkva felé vezető vasútvonalak közül sokat megszakítottak.

**Stockholm**, október 30. Az „Aftonbladet" különtudósítója Kievből küld tudósítást. Közlése szerint a bolsevisták kivonulásuk előtt alaposan valamennyi középületet, a székesegyházat, több templomot, a történelmi kolostort és még a temetőket is. Hatezer akna került elő. Azok a pusztítások, amelyeket a bolsevisták a város elhagyása előtt elkövettek, leírhatatlanok. Sok könyvtárt is felgyujtottak.

**Berlin**, október 30. (Német TI): A sajtó közli a szovjet rádiónak azt a jelentését, amely szerint a legutóbbi éjszaka szovjet gépek támadást intéztek Berlin ellen s a támadás során gyujtó- és rombolóbombákat dobtak le. A Nachtausgabe megjegyzi, hogy a szovjet kétségbeesésének fokát semmi sem jelelmzi jobban, mint ez a valótlan kijelentés. Ugyanis 4.5 millió ember nyomban tanuskodhat amellett, hogy a legutóbbi hetekben ellenséges repülő nem járt, tehát bombákat sem dobott le. (MTI)

**METEOR MOZGO műsora:**

Ma pénteken utoljára!
fél 5, 7 és fél 10 órakor
**A Manderley-ház asszonya**
Holnaptól: „Halálraítéltek".

### A pénzügyminiszter teljesítette a vidéki városok kívánságát

**A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint az egyik legutóbbi kormányrendelet úgy intézkedik, hogy olyan esetekben, amikor a jelzálog ranghelybiztosítását telekkönyvileg ugyanazon hitelező javára ismételen kérik, minden egyes esetben a feljegyzés alkalmával 1 százalékos telekkönyvi illeték fizetendő. Ez az intézkedés igen súlyosan érintette azokat a magyar városokat, melyek a Speyer-kölcsönből részesültek, ugyanis ez a kölcsön nincs telekkönyvileg biztosítva, mégis 1932. óta a Speyer-kölcsönök fennálló tőkemaradványának összegére ranghelyelsőbbséget kell biztosítani. — Az érdekelt városoknak évente csaknem 1.5 millió pengőt kellene kifizetni az említett illetékekre. A Városok Országos Szövetsége felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez és arra hivatkozva, hogy az eredeti intézkedések teljes illetékmentességet biztosítottak a városoknak a Speyer-kölcsönnel kapcsolatban, azt kérte, hogy ezt az illetékmentességet a ranghelybiztosításán telekkönyvi feljegyzésére is terjesszék ki. A pénzügyminiszter már válaszolt a szövetség felterjesztésére és közölte, hogy az abban foglaltaknak helyt ad. A vidéki városok tehát igen jelentős új tehertétel veszedelmétől szabadultak meg.**

**Apolló filmszínház**

Zsúfolt házak kirobbanó sikerével továbbra is:

**Az ördög nem alszik**

Csortos, Tolnay, Hajmássy, Mihályffy ragyogó bohózata.
Fox és Magyar Világhíradó!

## Kilenc halálos ítélet Brünnben

**Prága, október 30. (Német TI): A brünni rögtönítélő bíróság szerdán 9 halálos ítéletet hozott.**

**Illetékes helyről közlik, hogy valamennyi elítélt egy törvénytelen ellenállási csoport tagja volt. A szervezet feladata romboló cselekmények végrehajtása volt. Merényleteket kellett volna végrehajtaniuk, nemzetfontosságú üzemek és vasúti berendezések ellen. A csoport nagy lőszerkészletekkel, nagymennyiségű lőszerrel és robbanóanyagokkal rendelkezett. (MTI)**

## Az Országos Protestáns Napok

**Erdély püspöke: A hitet megtartottuk... Ravasz László püspök üdvözlése**

Az Országos Protestáns Napok során az ORLE tartotta meg közgyülését, amely lelkes ünneplésben részesítette Ravasz Lászlót húszéves püspöki jubileuma alkalmából. **Ravasz László** megindultan mondott köszönetet **Czeglédy Sándor** ceglédi lelkipásztor üdvözlő szavaiért. „Egész életemben — mondotta többek közt — legnagyobb disznek azt tartottam, hogy református lelkipásztori palástot viselhetek."

A továbbiak során **Vásárhelyi János, Erdély** püspöke emelkedett szólásra és a húsz évig távolt élt erdélyiek nevében köszöntötte az ORLE gyülését. Viharos éljenzés fogadta azt a kijelentését, hogy „a hitet megtartottuk és ama harcot megharcoltuk. Kimondatlanul is elhatároztuk: hitünkhöz, magyarságunkhoz mindvégig hívek maradunk."

A napirend során **Ravasz László** püspök ezután az egyház helyzetéről beszélt. Különösen három sérelemre mutatott rá. Az első az, hogy a református lelkipásztoroknak megígérték, hogy felveszik őket az OTBA-ba. Ez minden megújított ígéret ellenére a mai napig nem történt meg. A másik sérelem az, hogy a lelkipásztorok kongruáját nem rendezték, holott ugyanakkor a visszacsatolt részeken levő nemzetiségi lelkészek kongruáját bőkezűen rendezték. A harmadik panasz az, hogy a ref. iskolaügy nagyon nehéz helyzetben van. Akad olyan egyházközség, ahol az állami adó 300 százalékát fizetik iskolaadóban és itt is teljesen magára van hagyva a református egyház.

Csütörtökön értelmiségi csoportgyülések voltak.

Kiemelkedő esemény volt az este megtartott **irodalmi és művészest**, melyen számos előkelőség jelent meg. A közönség nagyrésze magyaros viseletet öltött. Zsoltárénekszám után **Szabolcska László** ref. lelkész felolvasta dr Ravasz László ref. püspök bevezetőjét, ugyanis a püspök nem jelenhetett meg az esten. Dr **Makkai Sándor** volt erdélyi püspök, egyetemi tanár olvasott fel „Hőskor" című munkájából, amelyet az egybegyültek viharos ovációval fogadtak. Dr **Palló Imre** székely népdalokat, **Somody Pál** több Sinka-verset, **Tasnády Ilona** protestáns költők verseit, **Koréh Endre** több protestáns zeneszerző művét, **Nagy István** Ady-verseket, **Kiss Ferenc**, a Színművészeti Kamara elnöke Kozma Andor „Hitvallás" című költeményét adta elő. Az esten közreműködött a budapesti ref. gimnázium, a nagykőrösi ref. tanítóképző intézet énekkara. Báró **Kemény János**, az erdélyi Helikon elnöke zárta be a nagysikerű estet, amely a Szózat eléneklésével ért véget.

## A Kormányzó Ur a pilótanövendékek vizsgáján

**Budaörs**, október 30. A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap növendékei csütörtök délután a budaörsi repülőtéren ünnepélyes vizsgatétel keretében adtak számot arról a repülőkészségről, amelyre két és fél hónapos kiképzés során tettek szert. A záróvizsgának különös fényt és jelentőséget vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó megjelenése adott.

A gépkocsiból kilépő államfőnél elsőnek **Rákosi Béla** altábornagy jelentkezett. **Vitéz Horthy István,** a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap intézőbizottsága nevében köszöntötte ezután a Főméltóságú Urat, majd hosszabb beszámolóban ismertette a repülőalap céljait, eddig elért eredményeit. Ez évben kereken ezer repülőlevente állt virtolázó kiképzés alatt. Ez a tavalyi számmal szemben százszázalékos emelkedést mutat. Elsőfokú motoros repülőkiképzést ez évben a pilótajelölteken kívül 15 honvédorvos és 4 ujságíró is kapott. A kiképzés céljaira a már meglevő felszerelésünkhöz a folyó évben beszereztünk 18 motoros repülőgépet, 85 vitorlázó repülőgépet, 11 csörlő, teher, segély és személyi gépkocsit és 20 ejtőernyőt, úgyhogy jelenleg 61 motoros repülőgéppel, 124 vitorlázó géppel, 24 gépkocsival és 90 ejtőernyővel rendelkezünk.

**Bollmann Béla** vitorlázó oktató mutatta be ezután az „M 22" mintájú, magyar tervézésü és épitésü vitorlázó géppel a vitorlázó műrepülés magas iskoláját. Majd a motoros repülőnövendékek szálltak fel egymásután, akik iskolakört repültek, aztán műrepülésre került sor. A repülőműsort az oktatók díszrepülése fejezte be, akik **Kovács Sándor** vezetésével ötös rajt repültek. A műsor lebonyolítása után a három században felállt repülőnövendékek díszmenetben vonultak el a kormányzó előtt.

**Vígszínház mozgó**

Ma utoljára
a legszórakoztatóbb és legvidámabb amerikai film:
**Fiatal ördögök**
FőSz.: Nan Grey és 5 aranyos kis csirkefogó, a »Zsákucca« főszereplői.

# Hajdú vármegye őszi közgyülése

**Széchenyi emlékezete. Lossonczy István volt főispán búcsúztatása. Egyhavi fizetésnek megfelelő beszerzési segély a vármegye tisztviselőinek és alkalmazottainak — A tisztviselői pálya iránti kedvet fizetéspótlékkal emelik — Országos árvízvédelmi szerv létesítését kívánja a megye**

Hajdú vármegye őszi rendes közgyűlését csütörtökön délelőtt tartották meg **Rásó** István alispán elnöklete alatt.

## SZÉCHENYI EMLÉKEZETE

A tárgysorozat első pontja volt az alispáni előterjesztés gróf Széchenyi István születésének 150-ik évfordulója alkalmából. Dr. **Jóna** Mátyás főjegyző ismertette az alispáni előterjesztést, mely lelkes szavakkal méltatta a legnagyobb magyar érdemeit és javasolta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvben örökítse meg Széchenyi emlékét.

Az előterjesztéshez dr. **Csiha** Antal képviselő szólt. Igen meleghangú beszédben vázolta Széchenyi munkáját, melyet a magyar nép érdekében kifejtett. Rámutatott arra is, hogy a magyarságnak régebb időkben is megvolt a kultúra iránti érzéke és **Mátyás király korában az európai népek élén járt és ha nem irtja a tatár, nem pusztitja 150 évig a török és nem béklyózza, nem gátolja szabad fejlődésében a bécsi politika, akkor a magyar Európa egyik vezető népe lenne ma. A magyar kard védelme alá menekülő idegenekből a bécsi politika a magyarság számára ellenségeket csinált.** Ezzel a magyarságot elnyomó törekvéssel találta magát szemben gróf Széchenyi István is, aki az osztrák hadseregben hiába tüntette ki magát sorozatosan, nem engedték érvényesülni. Ez elkedvetlenítette és visszatért a magyar földhöz, hogy öntudatra ébressze népét és új életet indítson meg. **Ő volt az, aki 1825-ben először tartott magyar nyelven beszédet a főrendek házában.** Széchenyi tanításai ma időszerűek, látta jól a hibákat, a nemzetiségi kérdést, a zsidókérdést, a nép elhanyagolását. **Meg kell fogadni tanácsait és maradéktalanul magyar életet teremteni az ezeréves határokon belül.**

**Ujvárossy** Lajos a nagy tetszéssel fogadott beszéd után indítványozta, hogy dr. **Csiha** Antal beszédét a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítsék meg.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az indítványt az alispáni előterjesztéssel együtt.

Tudomásul vette a közgyűlés az alispánnak azt az intézkedését, hogy a főispán távozása következtében halasztotta el szeptemberről a közgyűlést arra számítva, hogy az új főispánt láthatja majd októberben a közgyűlés, de erre még most sem kerülhetett sor.

## LOSSONCZY ISTVÁN VOLT FŐISPÁN BUCSUJA

Tudomásul vették a belügyminiszter leiratát **Lossonczy** István főispán felmentésével kapcsolatban. Dr. Jóna Mátyás főjegyző ismertette a közgyűléssel a távozó főispánnak a vármegyéhez intézett búcsúiratát, mely a következő szövegű:

— Főméltóságú Kormányzó Urunk és a m. kir. kormány bizalma a Közellátási Miniszter Úr mellé államtitkárnak nevezett ki, így ezen országos feladat ellátása érdekében több mint három éves munkásság után Hajdú vármegye kormányzásától a legőszintébb sajnálatomra meg kell válnom.

— Ez a három év, amelyet Hajdú vármegyében eltöltöttem, gazdag volt történelmi eseményekben és nagy áldozatkészséget és megértést követelt a vármegye minden lakosától. Bocskay István népe, mint minden időben, úgy most is méltónak mutatkozott a nagy időkhöz és hűséges önfeláldozással és áldozatkészséggel teljesítette hazája iránti kötelességét. A határszéli vármegyéből az idők forgása folytán újra az Alföld szíve lett. Az események próbára tették a vármegye népének hazafias áldozatkészségét és a nagy nemzeti célok iránt való kötelességszerű fogékonyságát, nemkülönben a vármegye kiváló tisztikarának önzetlen munkateljesítményét is. Kötelességet mulasztanék, ha e helyen külön nem emlékeznék meg példaképen arról a lelkesedésről, amelyet Hajdú vármegye a felvidéki részek inséges magyarjainak segélyezésére elindított »Magyar a magyarért« akció céljaira történt páratlan eredményű áldozatvállalással tanusított.

— Működésem során mindenkor arra törekedtem, hogy a vármegye népe és vezetői között megteremtsem és biztosítsam az eredményes munkateljesítéshez nélkülözhetetlen testvéries megértésen alapuló, lelki összhangot, úgy vélem, hogy munkám nem volt eredménytelen.

— De igyekeztem közegészségügyi, közművelődési és közgazdasági alkotásokat is megkezdeni és részint be is fejezni, amelyek Bocskay hajdú ivadékainak fejlődését és boldogulását hivatottak továbbmenőleg biztosítani.

— Magyar szívem teljes melegével szerettem meg és becsülöm nagyra e vármegye népét, kiváló s engem nehéz tisztemben mindenkor önzetlenül támogató tisztviselőkarát és őszinte fájdalmat érzek szívemben, amikor a kötelesség legfelsőbb helyről jött parancsára megszakítom azt a közvetlen testvéri kapcsolatot köztünk, amelyet én egész életemben mindenkor nagyra fogok értékelni.

— Hálásan köszönöm a vármegye törvényhatóságának, tisztviselőkarának, minden rendű és rangú polgárának bizalmát, támogatását és megértő jóindulatát s tisztelettel kérem, méltóztassanak engem emlékezetükben szeretettel megtartani, én mindenkor szívem teljes melegével fogom szeretni és nagyrabecsülni e vármegye derék magyarjait, Bocskay népét. A vármegye népére és vezetőségére a Mindenható Isten bőséges áldását kérve vagyok hazafias tisztelettel Lossonczy István Hajdú vármegye volt főispánja.

A közgyűlés kimondotta, hogy Lossonczy Istvánnak a vármegye érdekében végzett szolgálatát jegyzőkönyvében megörökíti.

Molnár Béla a búcsúirattal kapcsolatban méltatta Lossonczy István érdemeit. Nem díszként viselte a főispánságot, — úgymond, — nem annak tartotta, hanem áldozatos, komoly munkát végzett, nem kímélte magát a fáradtságtól, járta a vidéket is és **túltette magát a bürokrácia gátjain, ha a közérdek úgy kívánta.**

Elmondotta Molnár Béla felszólalásában, hogy a napokban magánkihallgatáson volt a Kormányzó Úr Őfőméltóságánál és igen nagy hatással voltak rá a Kormányzó Úr szavai, melyekkel azt mondotta, hogy a magyarságra **nagyszerű boldog jövő vár, de ennek az a feltétele, hogy az évszázados mulasztásokat jóvátegyék. A dolgozók felé kell fordulni, nevelni, tanitani a népet, ne legyen prédája hangzatos jelszavaknak.** Erősíteni, gazdagitani kell a népet. Ennek a gondolatnak a követője Lossonczy István is, aki ott volt a szegedi szervezkedésnél.

Molnár Béla beszéde után az alispán javaslatára kimondotta a közgyűlés, hogy **Lossonczy** Istvánt feliratban értesítik a közgyűlés határozatáról, érdemeinek jegyzőkönyvben való megörökítéséről.

## A NAPIREND

A közgyűlés elfogadta az állattenyésztés fejlesztésével kapcsolatban készült új szabályrendeletet, melynek értelmében **öt éves terv keretében apaállatokat szereznek be és osztanak ki a megye területén.** Az ebadóból 70.000 pengőt utalnak át erre a célra. Az alispán fogja majd megállapítani, hogy melyik apaállat után menynyi járulékot kell befizetni évente az állattenyésztési alap céljára. Az új intézkedések január elsejével életbe lépnek.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy **a bekötő utak építésénél nem** tudják a terveknek megfelelően végezni a munkát, mert **16.000 pengős többletet okozott az anyagdrágulás.** Kölcsönt nem vesznek fel, csak annyi utat építenek, amennyire pénz jut.

Kassa város azt kérte a megyétől, hogy gróf **Teleki** Pál emlékét örökítsék meg és áldozzon a megye is erre a célra. A közgyűlés kimondotta, hogy **ezer pengőt ad a gróf Teleki Pál cserkészalapra.**

Pestvármegye feliratával kapcsolatban, melyben a szociáldemokrata pártnak és a Népszavának a megszüntetését kérik, a közgyűlés hasonló álláspontra helyezkedett, azzal a kívánsággal, hogy a pártba tömörített munkások részére tegyék lehetővé, hogy a nemzeti célok szolgálatába álljanak.

## ORSZÁGOS ÁRVIZVÉDELMI SZERV LÉTESITÉSÉT KIVÁNJA A VÁRMEGYE

A közgyűlés foglalkozott dr. **Jóna** Mátyás főjegyző előadásában Komárom vármegye határozatával az országos árvízvédelmi pótadó bevezetésével. Kimondotta a megyei közgyűlés, hogy **szükségesnek tartja egy országos árvízvédelmi szerv létesítését, mely hatósági jogkörrel működne, mert a jelenlegi árvízvédelmi társulatok, bár magas járulékot szednek, nem képesek megküzdeni a veszedelemmel, nem tudják elvégezni feladatukat és nagy károk érik a mezőgazdaságot.** Az árvízvédelem terén gyökeres szervezeti változást kell csinálni.

## EGYETEMI SZINVONALRA EMELJÉK A GAZDASÁGI AKADÉMIÁKAT

Csatlakozott a megyei közgyűlés Győr-, Moson és Pozsony egyesített vármegyék feliratához, melyben azt kérik, hogy **a gazdasági akadémiákat egyetemi színvonalra emeljék fel.** Pártolják a pallagi Gazdasági Akadémiának hasonló tartalmú emlékiratát.

Csatlakozott a közgyűlés Veszprém feliratához, melyben kérik, hogy az útbiztosokat tisztviselői státusba sorozzák be.

**FERENC JÓZSEF**
**KESERŰVIZ**

## A VÁRMEGYE RAGASZKODIK SZINEIHEZ

Nem foglaltak állást Kecskemét város felirata mellett, melyben azt kérik, hogy a **megyék és városok színeik helyett a jövőben csak a nemzetiszint használják.** Az átirat szerint sok az egyforma szín a zászlókon és ellenséges népek színei is szerepelnek a régi zászlókon, mint megyei, városi színek. Hajdú vármegye közgyűlésének az a véleménye, hogy **a történelmi értékű lobogókhoz, cimerekhez nem kell nyulni.**

## MUNKATÁBORBA A KÓBOR CIGÁNYOKKAL

Állást foglalt a közgyűlés Nyitra—Pozsony megyék feliratával kapcsolatban. Szükségesnek tartják, hogy **a kóbor cigányokat összegyüjtsék és munkatáborban foglalkoztassák.** A megyei közgyűlés ezen felül még a nem kóbor, hanem **egy helyben lakó, de munkakerülő cigányoknak az összegyüjtését is szükségesnek tartja.**

## A KÖZPONTI JÁRÁS KETTÉVÁLASZTÁSA

Bejelentették a közgyűlésnek, hogy a számonkérőszék megállapította, hogy elvégezték a tisztviselők a munkájukat, de szükségesnek látják, hogy a központi járást ketté válasszák. **Legyen Hajdúböszörménynek külön járása, mint volt régen. Igy elkerülhető lenne a munkatorlódás, a jó közigazgatás megköveteli a gyorsabb munkát.**

## EGY MILLIÓS KÖLTSÉGVETÉS A MEGYEI ÚTÉPITÉSEKNÉL

A törvényhatósági közúti költségvetést az 1942. évre elfogadta egyhangúan a közgyűlés. **A költségelőirányzat 1,074.172 pengő bevétellel szemben 1,001.119 pengő kiadás.** Az anyagárak és munkabérek emelkedése következtében az **útadó százalékot 16-ról 18-ra emelték fel.**

A háztartási, nyugdij és ebadó alap költségvetését is egyhangúlag elfogadták.

Az alispáni előterjesztés értelmében az **útvámszedési jognak** 1942-től újabb 10 évre való meghosszabbitását kérik a kereskedelmi minisztertől. Tudomásul vette a közgyűlés a megyei **Közjóléti Szövetkezet megalakitását, a megye 1200 részvényt jegyzett** és teljes erővel dolgozni fognak, hogy a nagy nemzeti cél érdekében minél eredményesebb legyen a szövetkezet munkája.

Tudomásul vették, hogy az árvízkárok okozta rongálásoknak a közlekedési utakon való helyreállitására 5000 pengős kamatmentes kölcsönt vettek fel és azt öt év alatt törlesztik le.

A vármegye vezetősége gondoskodik a megye ellátatlan lakosainak zsír- és szalonnaszükségletéről. Az elmult évhez hasonlóan

**Háztulajdonosok** figyelmébe! Fagymentes vízvezetéki kutat jótállással készít
**Kolozsvári János**
**Csapó 56.** Saját találmány, tökéletes, fagymentes.

**Hungária filmszinház**
MA ELŐSZÖR BUDAPESTET MEGELŐZVE
a magyar filmgyártás új gyöngyszeme:
**A néma kolostor**
Br. Eötvös: »Carthauzi« c. művének filmváltozata.
Izgalmas! Ujszerű! Művészi alkotás!
Főszerepben: TOLNAY KLÁRI és JÁVOR PÁL.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

most is beszerzik és tárolják a szükséges mennyiséget. Felhatalmazták az alispánt, hogy 200.000 pengős kölcsönt vegyen fel valamelyik banktól a beszerzésekre.

### BESZERZÉSI SEGÉLYT KAPNAK A MEGYE TISZTVISELŐI ÉS ALKALMAZOTTAI

A közgyülés foglalkozott a kisgyűlésnek azzal a határozatával, melyben kimondotta, hogy javasolja a megyei tisztviselőknek és alkalmazottaknak a drágaságra való tekintettel beszerzési segély adását. A kisgyülés **az egyhavi fizetés összegét és családtagonként 30—30 pengőt, a segédhivatali tisztviselőknek az egyhavi fizetésen kívül családtagonként 20—20 pengőt, az altiszteknél családtagonként 10—10 pengő kifizetését javasolta. A közgyülés egyhangúan hozzájárult a kisgyűlés határozatához.**

### EGYETLEN PÁLYÁZÓ AZ UJ ALJEGYZŐI ÁLLÁSRA

A megyénél új aljegyzői állást szerveztek, melyre egyetlen pályázó akadt dr. **Szőőr** Ferenc, akit egyhangúlag megválasztottak. Az alispán üdvözölte az új megyei aljegyzőt és kivette tőle az esküt. Kimondotta a megye, hogy tekintettel a sok munkára, a központi járásnál még két tisztviselőt alkalmaznak.

### A KISFIZETÉSŰ TISZTVISELŐK PÓTLÉKOT KAPNAK

Ismeretes, hogy **a megyét a kisebb fizetésű tisztviselők egymásután hagyják el, mert más pályákon sokkal többet kereshetnek.** Az alispán, hogy közigazgatási gyakornokokat tudjon tartani a megyénél elhatározta, **pótlékot rendszeresit a kisfizetésű tisztviselők részére.** A közgyülés elfogadta azt a javaslatot, melynek értelmében **a díjtalan közigazgatási gyakornokok fizetését hathónapi eredményes működés után 30—30 pengővel havonta,** a díjas közigazgatási gyakornokoknál pedig egy év után 20—20 pengő havi pótlékkal gyarapítják.

Több kisebb ügy tárgyalása után a megye közgyülését Rásó István berekesztette.

### Félszáz új iparossegéd

**Tanoncszabadítás az Ipartestületben**

Az Ipartestület elöljárósága tegnap este több mint félszáz tanoncot szabadított fel. — A segédavató beszédet Szendrey Sándor alelnök tartotta. A felavatott új segédek névsora a következő: Dícsérő oklevelet kapott: Nyiry Tibor vendéglős, aki az Angol Királynő éttermében, Németh Nándornál tanult. — Tóth Erzsébet nőiszabó, Gere Ilona nőiszabó, Silber Ábrahám József órás, Mermelstein Róza fehérneműkészítő, Pere Béla böröndös, Melegh István hentes, Csobai József Lakatos, Nagy Vilma nőiszabó, Laczkó István szappanos, Kasza Aranka nőiszabó, Csige István kovács, Rácz Péter lakatos, Hudák Sándor fodrász, Bisztricz József férfiszabó, Stréger József asztalos, Püspök Piroska nőiszabó, Bende Pál sütő, ifj. Végh Gyula szücs, Léval József géplakatos, Simó István tímár, Friedmann Matild nőiszabó, Szász Kálmán műszerész, Fényi Károly autószerelő, Keresztesi Ernő asztalos, Kulcsár József gumijavító, Csonka Károly tímár, Szabó István kocsigyártó, László Gyula tímár, Nagy János tímár, Kovács Margit nőiszabó, Hegedüs László órás, Kovács Jolán nőiszabó, Nagy Mihály lakatos, Groszmann Ella nőiszabó, Molnár János ács, Berger Anna nőiszabó, Schwartz Gyöngyi nőiszabó, Reich Ágnes nőiszabó, Kolozsi Imre géplakatos, Maxim Miklós hentes—mészáros, Havas Éva nőiszabó, Ehrenreiter (Dihen) Ferenc kömüves, Molnár András hentes és mészáros, Kállai Magdolna nőiszabó, Bárdos Edit nőiszabó, Arany József villanyszerelő, Tárkányi Béla géplakatos, Ilkovics Judit kozmetikus, Tóth Sándor fodrász, Viktor Ilona nőiszabó, Szakáll Mihály kovács, Balla Gábor nőiszabó, Licz János kömüves. Grosz Magda nőiszabó.

## A Köztemető este fél 9-ig lesz nyitva szombaton és vasárnap

**Mindszentek napján és vasárnap, tekintettel a Köztemető nagy forgalmára, a temetőt este 8 óra 30 pereig tartják nyitva. Kegyes Ferenc, a Köztemető gondnoka elmondotta, hogy más intézkedéseket is léptettek életbe, hogy a közönség zavartalanul látogathassa a temetőt.**

**A temető közterein rendes világítás lesz.**

**Tekintettel arra, hogy az autobuszok nem közlekednek, a sugárúton végig, a Csónakázó-tótól a Köztemető kapujáig oszlopokat állítottak fel és azokra ívlámpákat szereltek, hogy a gyalogosan közlekedők az alkony beállta után zavartalanul mehessenek a temetőbe.**

## Többszáz melegitőt küldenek Debrecenből a magyar honvédeknek

Megemlékeztünk arról a szép, hazafias mozgalomról, melyet Debrecenben dr Kölcsey Sándornéval élén a Vöröskereszt és a MANSz vezetősége indított el, hogy a keleti hadszíntéren küzdő magyar honvédeknek érmelegítőket és más meleg téli ruhaneműeket kötnek és azokat elküldik katonáinknak.

A munka néhány héttel ezelőtt vette kezdetét, azonban — mint dr **Kölcsey Sándorné**, a Vöröskereszt választmány társelnöke a „Debreczen" munkatársának elmondotta — máris többszáz érmelegítőt és más kötött ruhaneműt juttattak el a MANSz otthonba. A kötött dolgok nagyrészét a debreceni nőegyletek, a Szent Erzsébet Nőegylet, az Ev. Filléregylet, a Szociális Misszió-társulat, a Jótékony Nőegylet, a Kálvinisták Templomegyesülete, a báró Vay Lászlóné szeretetotthon, a postás MANSz, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége asszonyai, dr Jeney Sándorné, törvényszéki elnök hitvese küldték. Az iskolák, más egyesületek és magánosok munkái még ezután érkeznek be. A honvédeink számára kötött érmelegítőket — mondotta dr Kölcsey Sándorné — hétfőn küldik el Debrecenből, tehát felkérnek mindenkit, aki a szeretetcsomagban még küldeni akar honvédeinknek meleg téli ruhaneműt, hogy a mai nap folyamán okvetlenül juttassa el a MANSz helyiségébe.

## A róm. kat. egyházközségi tanács ülése

**Az új egyházközségi szabályzat szerinti átalakulás előkészítése. — Beszerzési segélyt kapnak a kat. tanítók, tanárok és alkalmazottak. — Iskolaügyek**

A római katolikus egyházközség tanácsa tegnap délután ülést tartott a piarista gimnázium tanácstermében. — A tanácsülésen dr Lindenberger János prépost-plébános elnökölt.

Ima után az elnök előterjesztette a tanácsülés tárgysorozatának legfontosabb pontját, az új egyházközségi szabályzat szerinti átalakulás kérdését. — Ismertette az új szabályzat rendelkezéseit. Eszerint negyven rendes és húsz póttaggal **új egyházközségi képviselőtestületet választanak** és a negyven megválasztott tagból kijelölés útján **tizennégy tagból álló egyháztanácsot alakítanak.**

Dr Lindenberger János felolvasta a jelölő bizottság által a negyven rendes tagsági és húsz póttagsági helyre kijelölt férfiak névsorát. Ezt a tanács elfogadta és ez a névsor így a hivatalos jelölő lista lett. A hivatalos listát kifüggesztik a Varga u. 5. szám alatti pénztári hivatalban. Az új képviselőtestület megválasztása november 16-án ,vasárnap fog megtörténni délelőtt 10-től 12-ig.

A tanács választási küldöttséget jelölt ki, amelynek elnöke: Ferenczy Viktor, az egyházközség pénztárosa, jegyzője: Gáspár István iskolai igazgató és két tagja: dr Tarján Oszkár HÉV főtanácsos és lovag Vidoni János gyáros lett.

Ezután a tanács az egyházközség szolgálatában álló alkalmazottak beszerzési segélyének kérdésével foglalkozott. Ferenczy Viktor pénztáros ismertette a javaslatot. A rendkívüli idők — úgymond —, kötelességünkké teszik, hogy alkalmazottaink helyzetével foglalkozzunk és azon tölünk telhetőleg segítsünk. — Javaslata szerint minden egyházközségi alkalmazott, a tanítók és a polgári iskolai tanárok **100—100 pengő beszerzési segélyt kapnak, a családosoknál ehhez még hozzájön a családi pótlék is.** — Az egyházközség két egyházfija és két iskolaszolgája 50—50 pengöt kap. — A beszerzési segélyek összege 4354 P. Erre az összegre fedezetet nyujt a város által felemelt iskolai segély kétezer pengője és az egyházközség aktiváján mutatkozó kétezerpengős többlet.

A javaslathoz dr Tarján Oszkár HÉV főtanácsos szólt hozzá, majd ezután **a tanács elfogadta a javaslatot.** A határozat értelmében a segély azonnal folyósítandó.

**Dr Lindenberger János az egyes jelenségeket tette szóvá. Egyre inkább általános lesz az a felfogás** — úgymond —, hogy „nem dolgozunk, mert majd eltart bennünket az állam". Utalt itt a **hajdúszováti esetre,** ahol nem volt keresztény gazda, aki bérletbe vállalt volna földet.

Az iskolai jelentések következtek ezután. **Ring Vince, a polgári iskola** igazgatója jelentésben beszámolt arról, hogy az iskola növendékeinek száma 247 rendes tanuló. Örömmel jelentette be, hogy 2371 tankönyv ingyen kölcsönzése révén az intézet valamennyi tanulóját ellátták könyvekkel. Fájdalommal emlékezett meg a jelentés az intézet főhatóságában történt változásról, dr Lindenberger János és dr Beöthy György elhelyezéséről.

— Itt köszönjük meg — mondotta Ring igazgató —, **huszonegy esztendei atyai gondoskodásukat, amelyben részünk volt. Mindkettőjük rendkívül sokat tettek az iskolákért és nagy részük volt abban, hogy a katolikus iskolák Debrecenben ilyen fejlődést értek el.**

Bejelentette Ring igazgató, hogy ez év már az új polgári iskolai, önkormányzatot biztosító rendelet alapján indult meg.

Lindenberger János prébostplébános rámutatott arra, hogy milyen nagy szükség van egy új katolikus polgári fiúiskola megépítésére.

Gáspár István elemi iskolai igazgató a központi katolikus fiú- és leányiskola müködéséről tett jelentést. A két eleminek 745 tanulója van. A könyvellátás itt is mintaszerü, mert 3600 tankönyvvel segélyezték a gyermekeket. Az írószerek terén is kitünő a helyzet, mert a város és mások adományaiból és segélyeiből minden szegény gyermeket ingyen írószerrel láthatnak el, sőt még a kertségi iskoláknak is jut. Köszönetet mondott Ferenczy Viktornak az előadó, mert gondoskodása révén a katolikus elemi iskolák elégséges tüzelőanyaggal rendelkeznek, **úgyhogy nem kerülhet sor tüzelőhiány miatt kényszerü szünetre.**

Beszámolt Gáspár igazgató a segítés munkájáról. Elmondotta, hogy a környezettanulmányok megtörténte után 160 szegény gyermeket vettek számításba, akiknek első csoportja, negyven gyermek, a Szent Erzsébet egyesülettől kap cipőt. A többiek felsegélyezésére is akció indult.

Póta Gyula csapókerti iskolai igazgató a kertségi katolikus elemi helyzetéről számolt be. A kertségi iskolákban, a nyilastelepi, csapókerti, tócóskerti és homokkerti iskolákban összesen 290 növendék, fiú és leány tanul. — A jelentés szerint az iskolák helyzete sem hagy kívánnivalót hátra.

Dr Lindenberger János prépost-plébános zárószavai után, imával ért véget az ülés.

### Az ipari tisztviselők önálló nyugdíjintézetet kapnak?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenti, hogy a Budapesti Kereskedelmi és iparkamara a nagy- és középiparban alkalmazott magasabb fizetésü tisztviselők önálló nyugdíjintézetének elökészítésével foglalkozik. A terv abból az alapgondolatból indult ki, hogy a 600 pengő havijövedelmet elért magánalkalmazottak kiesnek a kötelező nyugdíjellátásból. A törvény azonban nem zárjaki, hogy az ilyen magasabb javadalmazású alkalmazottak a maguk részére önálló nyugdíjintézetet alakíthassanak. Követendő példát szolgáltat erre a TÉBE gyakorlatban jól bevált nyugdíjintézete. A Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezését a munkaadók is a legnagyobb mértékben támogatják. A GyOSz is több izben foglalkozott a kérdéssel és mielőbbi megvalósítását szükségesnek tartja. A Kamara a közeli hetekben kész tervezetet terjeszt az iparügyi miniszter elé.

### Zsírkészletek és sertések kötelező bejelentése

A m. kir. közellátási miniszternek a Budapesti Közlöny 1941. évi január hó 23-i számában megjelent 5700—1941. K. M. számú rendelete folytán minden kereskedő, iparos és más sertésáruk árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkozó **vállalkozó, illetőleg üzem** eddig tett hasonló bejelentéseire **tekintet nélkül** köteles sertés-, zsír-, szalonna-, sózott szalonna, hájkészletét a mennyiségre való tekintet nélkül **minden hónap első és nyolcadik napja között** a hónap első napján fennálló állapot szerint bejelenteni. Nem esnek bejelentési kötelezettség alá a füstölt, paprikás, sült és csemege szalonnafélességek, valamint az egyéb állati, vagy növényi zsírok sem. Magánháztartásoknak bejelentést tenni nem kell.

Mindenki köteles bejelenteni a birtokában lévő kettő darab vagy azon felüli számú hízó sertést és két darab vagy azon felüli számú hízlalásra szánt **hat hónapnál idősebb sertést** azok súlyának megjelölése mellett.

Ipari sertéshízlalóknak, továbbá olyan mezőgazdasági üzemeknek, ahol sertéstenyésztéssel nem, csak hízlalással foglalkoznak, továbbá gazdálkodással nem foglalkozó magánháztartásoknak be kell jelenteni az olyan sertéseket, amelyek tízhetes koron felül vannak.

Úgy a zsírkészlet, mint a sertések bejelentését a közélelmezési ügyosztály termelői irodájában (Dobozi átjáró földszint) az előírt ürlapon kell megtenni. A bejelentő a bejelentésről indigómásolatot kap, amelyet saját igazolására megőrizni és minden további bejelentésnél bemutatni köteles.

A rendeletben előírt bejelentéseket minden hónapban meg kell tenni, akkor is, ha az előző havi bejelentés adataiban változás nem állott elő.

Az idegen törvényhatóságoknak, bányavállalatoknak stb. lekötött sertések szerződései ugyanakkor bemutatandók.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 2520—1940. M. E. számú rendelet 8. §-ának 1. bekezdésében meghatározott kihágást követi el és az ott megállapított büntetéssel büntetendő, aki a birokában levő zsírt, illetőleg sertést a megállapított határidő alatt be nem jelenti, vagy a valóságnak meg nem felelő adatokat jelent be.

A pénzbüntetésre, az elkobzásra és a kihágás miatt eljáró hatóságokra a 2520—1940. M. E. számú rendelet 8. §2—4. bekezdéseiben foglalt rendelkezések az irányadók. Polgármester.

— **Egész Felső-Olaszországot hideghullám borította el.** Valonzában és Lecoében 5 fok hideget mértek.

**Rádióamatőrök**
**részére mindenféle rádiócsövek és alkatrészek**
**Fischer József — Sas utca 4.**

## Pethő Sándor halálragázolásáért egyévi fogházra ítélte a Kúria gróf Nemes Vincét

**Örökre eltiltotta az autóvezetéstől**

Emlékezetes az az autószerencsétlenség, amelynek az elmúlt év augusztus 25-én dr Pethő Sándor, a „Magyar Nemzet" főszerkesztője lett az áldozata. Gróf Nemes Vince földbirtokos személyautójával 70—80 km-es sebességgel haladt Balatonfüred felé, amikor a község közelében az autó összeütközött Kenyeres Gábor taxisoffőr kocsijával.

A taxiban dr Pethő Sándor, dr Puskás Lajosné és Udvary Gyöngyvér hírlapírónő ült. Az összeütközés alkalmával Pethő Sándor és Kenyeres Gábor azonnal életét vesztette, Puskásné és Udvary Gyöngyvér pedig rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett.

Első fokon a törvényszék gróf Nemes Vincét 8000 pengő pénzbüntetésre ítélte és háromévi időtartamra eltiltotta az autóvezetéstől.

A győri tábla megsemmisítette az elsőfokú bíróság ítéletét és gróf Nemes Vincét hathónapi fogházra ítélte és tíz évre tiltotta el a gépkocsi vezetésétől.

Végső fokon a Kúria tegnap tárgyalta az ügyet és megsemmisítve az alsóbírósági ítéleteket, **gróf Nemes Vince büntetését egyévi fogházra emelte fel és örökre eltiltotta az autóvezetéstől.** Az indokolás szerint a vádlott gondatlansága rendkívül nagyfokú volt, a bekövetkezett jogsértő eredmény is igen nagy és ezért az alsó bíróságok ítéletét szigoritani kellett.

## A Kölcsönös Segélyző Egylet háziünnepélye Ackermann Pál igazgató 40 éves jubileumán

Bensőségteljes és egészen családias jellegű háziünnepséget rögtönzött a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet tegnap délután székházának tanácstermében az igazgatósági ülésen. Az igazgatósági ülésen — melyen az ünnepély folyt —, **dr Bacsó Jenő egyetemi professzor,** a Szövetkezet elnöke lélekemelően szép beszédében emlékezett meg arról, hogy a **Szövetkezet igazgatósági tagjai** kitüntetésben részesültek. **Ezeknek a legfelsőbb helyről jött kitüntetéseknek fénye a Szövetkezetre is sugárzott.** — Nemzetvédelmi keresztet kaptak **dr Händel Vilmos** egyetemi professzor és **dr Mihalovits Jenő** gyógyszerész, mindketten bebizonyították, hogy a hazáért nemcsak meghalni, de élni és becsülettel szolgálni is dicső dolog. **Schlachta Sándort** az a megtiszteltetés érte, hogy a nagymultú **Kereskedő Társulat alelnökévé választotta.** Legfelsőbb helyről nyerte **id. Varjassy Imre az arany érdemkeresztet.** Mindnyájuk életére Isten áldását kéri.

Ezután meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy **Ackermann Pál, a Szövetkezet igazgatója 40 éve áll a Kölcsönös Segélyző szolgálatában.** — Kezdettől fogva példamutatója volt fiatalabb kollégáinak.

— **E negyvenéves mult előtt valóban meg kell hajtanunk az elismerés zászlóját.** Ezért indítványozom, hogy **gazdag érdemeit jegyzőkönyvben örökíthessük meg és legfelsőbb helyre kitüntetés végett terjesszük fel.**

Kedves és meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy ilyen lelkiismeretes, pontos munkát csak olyan ember teljesíthet, akinek otthona szeretet és harmóniát sugároz feléje. Az otthon lelke az asszony, ezért **Ackermann Pálnénak gyönyörű virágot nyujtott át.**

A Szövetkezet részéről **egy gyönyörű ezüst tálcát,** a tisztviselőtársai nevében pedig **remekbekészült ezüstözött kristályvázával** ajándékozta meg az ünnepeltet.

**Ackermann Pál** meghatottan köszönte meg a szeretetteljes szavakat, munkája megbecsülését. Ünnepélyesen igérte, hogy a jövőben is minden tehetségét és erejét a Szövetkezetnek szenteli. — **Hangsúlyozta, hogy még a nehéz viszonyok között is azt tapasztalta, hogy ha szívet és erős akarást viszünk munkánkba s egyéni önzésünket az intézménynek alá vetjük, akkor a nekünk éltet adó intézmény még a legnagyobb viharok között is megállja helyét.**

A megjelentek rendkívül meleg ünneplésben részesítették a kitüntetetteket és a jubilánst.

## Az Ipartestület nem támogatja azokat az iparosokat, akik megtagadták a tagdíjfizetést

**Az elöljáróság ülése. — Felszólalás a kamarai választások ügyében**

Az Ipartestület elöljárósága Galamb Ferenc elnöklésével dr Koller József iparhatósági biztos jelenlétében tegnap este ülést tartott. Bejelentették, hogy az elaggott iparosok alapjának pénzét, ha jó ajánlatot kapnak, szántóföldbe fektetik. **Lajos Béla** aljegyző közölte: a multhavi pénztári forgalom 10.683 P volt. Ismertette a kérvényeket, melyekben tagdíj törlesztésre kérnek engedélyt. Boldogh József, Varjas Pál, Vangor Antal hozzászólása után kimondták, hogy a szakosztályok és az elnöki tanács javaslatát minden esetben elfogadják.

Lechner Lajos jegyző jelentette, hogy a miniszter leküldte a költségvetést az iparhatósághoz, mivel már a háztartozásuk annuitásával nincsenek elmaradva, a hatóság pedig a költségvetést jóváhagyta. Nagy József kiskőművesmester felvetette a gondolatot, nem volna-e célszerü eladni a székházat, de a javaslatot elvetették.

Egyhangúlag megszavazták **egyhavi fizetést és gyermekenként 10 pengő beszerzési segélyt a tisztviselőknek és alkalmazottaknak.** A segélyért a tisztikar nevében Lechner Lajos jegyző mondott köszönetet.

Kimondta az elöljáróság, hogy **a jövőben sem anyagbeszerzés, sem egyéb ügyben nem támogatják azokat az iparosokat, akik a tagdíj fizetést kereken megtagadják,** azzal, hogy semmi közük a testülethez. A kérdésben határozatot Galamb Ferenc elnök, Fitori Ambrus, Balogh László, Krisch Károly, Varjas Pál és Szendrey Sándor alelnök hozzászólása után hozták meg. Az ügyben szereplő 50 iparos nevét felolvasták és kiadják névsorukat a szakosztályoknak.

Lossonczy István államtitkár az Ipartestület üdvözlő iratára meleghangú levélben mondott köszönetet. Utalt az ipartestület elnökségével harmóniában történt együttmüködésre. „Különösen nagyra értékelem azokat a kapcsolatokat — irja —, amelyek engem a debreceni iparos társadalomhoz fűznek.

Hozzájárult az elöljáróság, hogy **az iparosifjúság visszatérjen az Iparoskörbe,** ha az elnökség irányításának magukat alávetik. Csócsits Lajos, mint az Iparos Dalegylet elnöke, bejelentette, hogy **kultúrdélutánokat** fognak rendezni, legközelebb dalosdélutánt, amelyen bemutatják azt a szép fejlődést, amelyen az iparos dalárda előrehalad. Erre meghívta az iparosságot. Szendrey Sándor az iparos kultúrintézmények támogatását kérte.

Vangor Antal kifogásolta, hogy az elöljáróság tagjai közül sokan elmaradoznak az ülésekről. Az iparkamara képviselőjét nagyon ritkán látni itt, pedig különösen a mostani adózási viszonyok között sok jótanáccsal láthatná el az iparosokat. **Felveti, miért nincs még választás a Kamaránál?**

Galamb Ferenc elnök azt felelte, hogy dr Koller József iparhatósági biztos, ha csak más fontos ülés nincs, mindig megjelenik az ülésen, de előzetesen mindig tájékozódik, hogy milyen ügyek kerülnek tárgyalásra. Pleskó András kamarai titkár amióta Debrecenben van, minden elnöki tanácsülésre vagy az elöljárósági ülésre eljön, különösen, ha jelenlétére szükség van. Nem szabad feledni, hogy a kamara munkaköre rendkívül kiterjedt az ország örvendetes megnagyobbodásával. Az elöljárósági tagok meg nem jelenésén lehet segiteni. Aki háromszor nem jelenik meg, Iparosszék elé utalható, tisztségétől megfosztják és akkor a szakosztály mást kell, hogy válasszon. **A kamarai választásokat a miniszter azért halasztotta el, mert a visszatért területek kereskedőit és iparosait most veszik számba, csak azután következhet a kamara újjáalakulása.** Örüljünk, hogy a területgyarapodás miatt elmaradt a választás.


**8.000**

**pár bőrtalpu cipőt vettünk át. Nagymennyiségü utalvány nélkülit is.**

**Ezen cipők árusitását a mai napon megkezdtük**

**Kontsek Cipőüzlet**


### Ma ünneplik Hüttl Tivadart

**tanitványai húszéves debreceni tanári jubileuma alkalmából**

Nagyon kedves és meleg ünnepélyt készitettek elő dr. Hüttl Tivadar sebészprofesszor, klinikai igazgató, a világhirű tudós tanitványai, akik páratlanul értékes és érdekes 621 oldalas könyvet irtak, melynek címe »Emlékkönyv Hüttl Tivadar debreceni tanári működésének 20-ik évfordulójára«.

A könyvet tanitványai és tanártársai jelenlétében ma este hat órakor nyújtják át a sebészeti klinikán a világhirű kiváló orvosprofesszornak.

### Három asszony megdöbbentő tragédiája

Megrendítő szerencsétlenségről érkezett jelentés a szatmármegyei Panyola községből.

Mult nap hajnalban Baranyi János, Baranyi Jánosné Péter Irma, Tóth Albertné Piros Izabella és Borbás Ferencné Piros Jusztina, valamint tizenötéves leánya, Borbás Margit elindultak a mátészalkai hetivásárra. Mivel a község mellett a Szamos-folyón át kellett kelni, az asszonyok csónakba szálltak s mert a révész nem tartózkodott szolgálati helyén, az evezést Baranyi János vállalta magára.

Az utóbbi hetek nagy esőzése következtében a víz igen sokat emelkedett, olyannyira, hogy a folyón keresztülhúzott kompkötél már majd a vizet érte. A csónak már a Szamos közepén járt, mikor bekövetkezett a katasztrófa. A vak sötétség miatt a csónakot nem lehetett biztos kézzel vezetni s egy óvatlan pillanatban a benneülők közül Piros Izabellának a kötélbe akadt a feje. A leány ijedtségében hirtelen ki akarta magát szabadítani s a csónak peremére húzódott, miáltal a csónak egyensúlyi helyzetéből kimozdult és beborult a folyóba.

Éjszaka lévén az idő, segítségről szó sem lehetet, mert hiszen senki sem tartózkodott e szerencsétlen percekben a rév közelében. Baranyi Jánosné Péter Irma, Tóth Albertné Piros Izabella és Borbás Ferencné Piros Jusztina **percek alatt elmerültek, azonban Baranyi János a kompkötélen kivontatva magát megmenekült. Megmenekült a tizenötéves Borbás Margit is, aki a csónakba kapaszkodott és Panyolától tiz kilométerig vitte a viz élet-halál közt lebegve,** míg reggelre Olvaapátinál kifogták.

A megmenekültek elbeszélése szerint a halállal vivódók között drámai jelenet játszódott le, mikor az egyik asszony utolsó szavait is gyermekének küldte: „Isten veled, Feri fiam, most már meghalok!" A folyóba halt személyek holttestei még eddig az állandó kutatás ellenére sem sikerült kifogni. **(S. M.)**

### Budapesten 400 kereskedő ellen indult eljárás árurejtegetés és árdrágitás miatt

Budapesten a hét elején 600 detektiv és az árkormánybiztosság szakemberei végigjárták a főváros összes élelmiszerpiacát, azonkivül felkeresték a textil-, gyarmatáru és egyéb üzleteket is, hogy megállapitsák, a kereskedők betartják-e az új árakat és nem halmozzák-e fel az árukészleteket. A nagyarányú ellenőrzés meglepő eredménnyel végződött. A fogyasztók és a detektívek feljelentései alapján 400 kereskedő ellen indult meg eljárás és több előállítás is történt.

Újabb intézkedés szerint nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki piacokat is állandó ellenőrzés alatt fogják tartani. Debrecenben — mint már megirtuk — a debreceni rendőrség bünügyi osztályvezetője, **Szabó Gyula** rendőrtanácsos intézkedésére ezt régebben bevezették és húzamosabb ideje folytatják teljes eredménnyel.

### Négy mázsa cukrot utalt ki magának

A pestvidéki törvényszéken tegnap tárgyalták Klenk László kereskedő, Pokk József ügynök, Nagy Sándorné Fodor Mária piaci hurkasütőnő és Tarjáni György üzérkedési ügyét.

Az ügyészség vádja szerint Klenk a pestszentlőrinci közellátási hivatalban cukor kiutalására jogosító utalványt kapott; később észrevette, hogy ehhez az utalványhoz egy másik kitöltetlen, de hatósági pecséttel ellátott lap is hozzátapadt; **sajátkezüleg kitöltötte, négy mázsa cukrot utalt ki magának** és ráhamisította az okmányra Jeszenszky Károly városi aljegyző nevét is. Az utalványt később átadta Pokknak, ő pedig felajánlotta a nagymennyiségü cukrot Tarjáninak és Nagy Sándornénak kilogramonként két és fél pengőért. Ők ki is váltották és egy részét át akarták adni egy kispesti kereskedőnek, de a kereskedő csak színleg ment bele az üzletbe és értesítette a rendőrséget.

A tegnapi tárgyaláson nagyrészt beismerő vallomást tettek. Az egyesbiró nem hozott ítéletet, hanem az uzsoraügyekkel foglalkozó tanácshoz tette át az ügyet, mert egy évnél súlyosabb szabadságvesztésbüntetést látott kiszabandónak. A vádlottakat továbbra is letartóztatásban tartják.

— **XII. Pius szobra a pesti egyetemen.** A jeruzsálemi szentsir lovagrend magyarországi tartománya elkészitette XII. Pius pápa márvány mellszobrát és azt felajánlotta a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemnek. A szobor ünepélyes átadása csütörtökön este folyt le az egyetem aulájában előkelő közönség jelenlétében. Navratil Ákos rektor üdvözlő szavai után József Ferenc királyi herceg, a szobrot ajándékozó rend magyar tartományának helytartója mondott hosszabb beszédet.

# HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3·— pengő, negyedévenként 8·70 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

## Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt. 25-én reggel 8-tól nov. 1-én reggel 8-ig „Megváltó", Piac u. 18., tel.: 14-69. „Muraközy", Piac u. 72., tel.: 37.33. „Bocskay", Czegléd u. 22., tel.: 29-14. „Csokonay", Mester u. 43., tel.: 10-15. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

## A reformáció emléknapja

Debrecen város református társadalma ahitattal tartja ma a reformáció emléknapját.

### ISTENTISZTELETEK A REF. TEMPLOMOKBAN

Ma a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kecskés József, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Ács Mihály, Károlyi Gáspár téri templomban délután 5 órakor Peleskey József. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor dr Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr Juhász László, délután fél 6 órakor Kusztós Dénes, délután 6 órakor dr Dancsházy Sándor, Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, Téglaskerti áll. isk. délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Gyermekistentisztelet a nyilastelepi templomban délelőtt Orosz János.

### KISTEMPLOMI ISTENTISZTELETEK RENDJE OKT. 31-ÉN DÉLELŐTT

Reggel 8-kor a szokásos reggeli istentisztelet. Délelőtt 9-kor a nem református középiskolákba járó növendékek részére tartanak istentiszteletet. Délelőtt 10 órakor a Dóczi-intézeti ünnepi istentisztelet.

### ISTENTISZTELETEK AZ EVANG. TEMPLOMBAN

Az evangélikus templomban ma d. e. 8 óra 30 perckor ifjúsági, ünnepi istentisztelet, úrvacsoraosztással. Prédikál Labossa Lajos vallástanító lelkész. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti ünnepi istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál dr Pass László tb. esperes lelkész. Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál dr Pass László.

### A REF. TEOLÓGUSOK EMLÉKÜNNEPÉLYE

A ref. teológusok ma este 8 órai kezdettel a Csokonai Színházban tartják nagyszabású emlékünnepélyüket. — Ifj. dr Varga Zsigmond kollégiumi szénior nyitja meg az ünnepélyt, d. dr Révész Imre püspök mond nagy érdeklődéssel várt ünnepi beszédet. Színre kerül a „Hatvani" c. verses dráma.

### A REF TANÍTÓKÉPZŐ ÜNNEPÉLYE

Szépen sikerült reformációi emlékünnepélyt rendezett tegnap délelőtt a Kollégium dísztermében a ref. tanítóképző ifjúsága. Dr Varga Jenő lelkipásztor, igazgatóhelyettes imádkozott, majd Kelemen Károly tanítójelölt rövid beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Dr Zombor Zoltán tanár vezénylésével az iskola zenekara nagy siker mellett szerepelt. — Ágoston Károly tanítójelölt „A reformáció és október 31" jelentősége címen tartott értékes ünnepi beszédet.

### A NYILASTELEPI EGYHÁZRÉSZBEN

pénteken, ma délután hat órakor tartják meg a reformáci emlékünnepélyt Mezey Béla lelkipásztor irányításával. Kutós Dénes volt erdélyi lelkipásztor mond ünnepi beszédet, majd az egyházrész Kálvin János-énekkara és a Leánykör tagjai következnek ének- és szavalatszámokkal.

### AZ ÁRPÁDTÉRI EGYHÁZ RÉSZBEN

Az Árpádtéri Egyházrész hívei hármas ünnepséggel ünneplik meg a reformáció emléknapját. Délelőtt 10 órakor a templomban az istentisztelete dr Erdei Mihály végzi a szószéki szolgálatot. Templom után a gyülekezeti teremben (Kassa út 12.) 76 szegény gyermek kap ruhát és cipőt a hívek önkéntes pénzadományozásaiból. A ruhakiosztási ünnepélyen beszédet mond Kovács Lajos m. kir. postaigazgató, az egyházrész gondnoka. Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség. Délután 5 órakor a gyülekezeti teremben az Árva Bethlen Kata Leánykör rendez műsoros esét. Ünnepi beszédet mond: dr Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor.

## Kenyeret továbbra is burgonya nélkül készithetnek a pékek

**A m. kir. közellátási miniszter 300.371—1941. III. számú rendelete alapján értesítem a debreceni sütőiparosokat, hogy a közfogyasztásra kerülő kenyeret további intézkedésig ezután is burgonya hozzáadása nélkül készíthetik.**

**Polgármester.**

— **Az Országos Mezőgazdasági Bérmegállapító Bizottság** november 4-én ülést tart és az áralakulás szempontjából fontos mezőgazdasági munkabérek kérdését fogja tárgyalni.

— **Vetítettképes előadások az Árpád téri egyházrészben.** Szombaton délután 3 órakor a gyülekezeti teremben (Kassa út 12.) lesz vetítettképes előadás gyermekek számára. Vasárnap, november 2-án este 6 órakor ugyancsak a gyülekezeti teremben felnőttek számára lesz vetítettképes előadás. Előadó: dr Hegyaljai Kiss Géza. Bemutatásra kerül: „Körutazás Nagy-Németországban".

— **Az egy- és kétpengős ezüstérmeket magánosok november 30-ig kötelesek fizetési eszközül elfogadni.** Pénzügyminiszteri rendelet kimondta, hogy az egy- és kétpengős ezüstérmeket alumíniumérmékre való átcserélés végett 1942 január 31-ig kell a Magyar Nemzeti Bankhoz beszolgáltatni. Az említett határidő lejárta után egy- és kétpengős ezüstérmeket átcserélés végett nem fogad el. A rendelet szerint azonban ettől az átcserélési határidőtől függetlenül az egy- és kétpengős ezüsterméket magánosok csak folyó évi november 30-ig, az állami és egyéb pénzintézmények, tehát a postahivatalok is csak ezévi december 31-ig kötelesek fizetési eszközül elfogadni. Ezért a közönségnek érdekében áll, hogy az egy- és kétpengős ezüstérmék átcseréléséről minél előbb gondoskodjék.

— **3500 pár bakancsot osztanak ki a székely erdőmunkások között.** A közellátásügyi miniszter a bakancsmennyiséget kiosztás végett eljuttatta az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülethez.

— **Kommunistákat tartóztattak le Spanyolországban.** A kommunisták összeköttetést tartottak fenn a lisszaboni és mexikói kommunistákkal.

— **Az Egyesült Államok hadgyakorlata Alaszkában.** Az »Associated Press« jelentése szerint most folynak Alaszkában az Egyesült Államok hadseregének legnagyobb hadgyakorlatai, amelyeket valaha ott tartottak.

— **Kínában fagyhullám vonul végig.** Sanghaiban 131 személy fagyott meg hétfőn. Egy éjszaka 77 gyermek vesztette életét.

— **Fejest ugrott a robogó villamosról** a budapesti Váci úton Baky Mária 21 éves munkásleány, Életveszélyes sérüléssel vitték kórházba.

x **A Szárnyaskerékben** november 5-én este 8 órakor új tánctanfolyam kezdődik.

— **Pink Dezső honvédfőtörzsőrmester temetése.** A város katonai és polgári társadalmának impozáns részvéte mellett temették el tegnap délután Pink Dezső honvédfőtörzsőrmestert. Megjelent a temetésen a Bocskai István hajdúezred tisztikara élükön az ezredparancsnokkal, valamint a tiszthelyettesi és altisztikar teljes számban. A beszentelés után gyászkocsira helyezték a nehéz tölgyfakoporsót, majd megindult a gyászmenet a katonazenekar gyászindulói mellett a sírhoz. A menet elején haladt a kivezényelt katonai díszszakasz. A sírnál újrabeszentelés következett, azután sírba eresztették a koporsót és örök pihenőre helyezték a kiváló katona hűlt hamvait.

— **Őszi hálaadó istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban f. évi november 2-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel őszi hálaadó istentiszteletet tartanak úrvacsoraosztásával. Ez alkalomma imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt dr Csiki Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után keblitanács és őszi rendes közgyülés lesz.

— **Újabb tömeges szénmonoxidmérgezés történt Budapesten** ezúttal a Gyergyó ucca 5. számú ház építkezéseinél. Az építőmunkások egy része a pincébe töltötte az éjszakát, ahol bádogedényben faszenet égettek. Négy munkást súlyos széngázmérgezéssel szállítottak kórházba.

— **Igazolják a ruha- és lábbelihiány miatt hiányzó tanulók mulasztását.** A kultuszminisztérium illetékes ügyosztálya rendeletet juttatott el a tanfelügyelőkhöz, mely feljogosítja a tanítót arra, hogy az időjárási viszonyok következtében ruha és lábbeli hiánya miatt mulasztó tanuló hiányát igazolja. A tanító azonban köteles meggyőződni arról, hogy a tanuló szülei valóban képtelenek-e gyermeküket ruhával, cipővel ellátni.

— **Bartalis** tánciskolájában november 4-én tánctanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— **Sósavval megmérgezte magát.** Súlyos állapotban, eszméletlenül szállították be a debreceni belgyógyászati klinikára Vadász Zsigmond tiszaszőllősi lakost, 62 éves férfit, aki öngyilkossági szándékból nagymennyiségű sósavat ivott. Az éjszakai órákban Vadász Zsigmond anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt. Kihallgatni sem tudták, így tettének okát homály fedi. A nyomozás megindult az öngyilkosság okának és körülményeinek tisztázására.

— **Sírkőavatás.** Almási János pilóta sírkövének avatása szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemetőben. Az avatóbeszédet dr Hegyaljai Kiss Géza mondja.

— **Petain francia államfő** fogadta Suchard párisi bíborost, aki vichyi tartózkodása során a francia kormány több tagjával folytat megbeszélést.

**— Az olyan egyénnek, akinek bélműködése elégtelen, s ezért emésztése meg van zavarva és aludni sem tud,** ajánlatos korán reggel egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet éhgyomorra inni, mert ennek hashajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. — Kérdezze meg orvosát!

**— A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérési engedéllyel bíró adózókat,** hogy az 1942—44. évi hároméves kivetési időszakra szóló italmérési illeték kivetés alapjául szolgáló italforgalmi adatok 1941 november 3. napjától 1941. évi november hó 11. napjáig bezárólag közszemlére kitéttettek. — A közszemlére kitett összeírási jegyzék a délelőtti órák alatt (8—2 óráig) megtekinthetők a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályában (földszint 51—52. számú szoba). A közszemlére kitett összeírási jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatokra vonatkozó esetleges érszrevételek bélyegmentesen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban, a városi adóhivatal iktatójában legkésőbben 1941. évi november hó 13. napjáig feltétlenül beadandók, mert a feltüntetett határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vétetnek.

## Eltemették Huszár Károlyt

Budapesten csütörtökön nagy részvét mellett, hatalmas gyászközönség jelenlétében temették el Huszár Károly volt miniszterelnököt. A temetésre egymásután érkeztek a politikai, társadalmi és egyházi előkelőségek.

A gyászszertartást **Glattfelder** Gyula csanádi püspök végezte. — **Varga** József iparügyi miniszter mondotta a búcsúztatóbeszédet, melyben méltatta az elhunyt érdemeit. Huszár Károly — mondotta — a magyar hit fáklyavivője volt és ez a fáklya a síron túlról is világít nekünk.

## Virágtolvajok garázdálkodnak a debreceni temetőkben

A hét folyamán több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre virágtolvajok ellen, akik a bezárt debreceni temetőkben garázdálkodnak és onnan koszorúkat és virágokat loptak el.

Többek között feljelentést tettek, hogy Rácz Sámuel Kossuth uccai temetőben levő sírjáról is elvittek két értékes koszorút és virágokat. Ugyancsak a Kossuth uccai temetőben Szabó Zoltán tanár családi sírjáról is virágot és koszorút loptak.

A rendőrség megindította a nyomozást és a tegnapi napon előállították a tettest egy fiatalkorú leány személyében, aki kihallgatása során azt mondotta, hogy nem volt pénze virágra és koszorúra és azért lopott, hogy hozzátartozói sírjára koszorút vihessen a kegyelet ünnepén. A rendőrségi nyomozás azonban megállapította, hogy a megható mese nem felel meg a valóságnak, mert a fiatal leány a lopott koszorúkat és virágokat eladta. A rendőrség más irányban is folytat vizsgálatot, hogy a temetők tolvajait kézrekerítse.

## Gyászrovat

**Nagy József** 72. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó teréből ref. szertartással. Temetését Bartha vállalata végzi.

**Csomós Mariska** 14. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. — Lakás: Zádor ucca 33. — Temetését Bartha vállalata végzi.

**Burai Zsuzsánna** 83. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó teréből. Lakás: Jókai ucca 18. Temetését Bartha vállalata végzi.

**TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRITÉSÉRŐL BIZTOSITÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!**

— **A chilei parlament titkos ülést tartott,** melyen azt fejtegették, hogy milyen lenne Chile helyzete, ha háború törne ki az USA és Japán között.

— **Száraz tűzifát, jó szenet** Drakovitstól vehet. Rákóczy u. 12. Telefon 17-43.

— **Amerika a Szovjet** rendelkezésére bocsátott egy Mountevans nevű felfegyverzett tehergőzöst. Ez az első USA hajó, mely ezután vörös lobogó alatt halad.

— **A Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség** templomaiban az istentiszteletek rendje október 31-től november 7-ig. Péntek este mindkét templomban negyed 6, szombat reggel fél 8, d. e. Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10, a Deák Ferenc uccában fél 11, délután mindkét templomban fél 5, este 6, köznap reggel mindkét templomban 6.45, este 5.35 órakor. — Hitszónoklat: Péntek este a Deák Ferenc uccában. Rabbiság.

**Ha elegáns öltönyt akar keresse fel bizalommal**

**Nagy Béla**

**uriszabóságát**

**Kossuth utca 39. I. em.**

**Mindenszentekre**
**Koszoruk, Csokrok**
**legizlésesebb kivitelben**
**legolcsóbban**
**RÓZSA virágcsarnok**
**Kossuth utca 3 szám.**

## SZINHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

**SZINHÁZI MŰSOR:**

**Pénteken este:** a református teológus ifjúság reformációi emlékünnepélye.

**Szombaton délután:** „János vitéz". — Mérsékelt helyárak.

**Szombaton este:** „A fülemüle".

**Vasárnap délután és este:** „A fülemüle".

### Nagymama

A „Nagymama" meséjéből és muzsikájából egyaránt kiáradó naiv kedvességével, érzelgősségében is hangulatos romantikájával hamisitatlanul magán viseli egy örökre eltünt kor bélyegét és éppen ezzel a kedvesen ódon hangulattal fogja meg a nézőtér szivét. Természetesen ahhoz, hogy a Csiky—Máder operetnek sikere legyen, az volt szükséges, hogy a debreceni közönség kedvencének, U. Kovátsnak Terusnak alakításában lássa viszont a színpadon a „Nagymamát".

U. Kovátsnak Terus anyi egyéni kedvességgel, finoman csillogó művészettel, remek humorral és elmélyüléssel tölti meg a Szerémi grófnő szerepét, hogy magáért ezért az alakításért érdemes volt elövenni a poros szövegkönyvet. Mellette Fogarassy Mária fiatalos bájjal, édes naivitás zománcával bevont Mártáját kell elsősorban említenünk. Perényi Sári Szerefinja gazdag és eredményes komikumával tünt ki. Kifogástalan teljesitményt nyujtott Budaházy Magda. Süli Manyi pompásan karikírozott katonás leányalakja nagy sikert aratott. Kitünő volt Gál Manci, Ladányi Ferenc és Vincze András remekel az ellenlábas fiatalok szerepében. Selmeczy Mihály Tódorkája ragyogó humorral színpadra vitt figura. Ezúttal is kitünt Hortobágyi Artur tehetséges, szép alakítása és Kormos Ferenc érett művészettel formált tábori lelkésze. — Burányi Albin, Szitay, Vas Ica, Kapáló Magda, Hudák Erzsébet és a többi szereplő kifogástalan játékkal járult a sikerhez.

A rendezés ötletes, gondos, művészi munkája Selmeczy Mihály érdeme. Bakonyi Ödön pompás, művészi dirigálással hozta ki a zenekarból a muzsika szépségeit.

A közönség melegen ünnepelte a szereplőket, élén U. Kovátsnak Terussal, akit a felvonások végén számtalanszor kitapsoltak a lámpák elé.

**A SZINHÁZI IRODA JELENTI:**

**Szombaton délután** mérsékelt helyárakkal: „János vitéz". Pompás szereposztás, főszerepekben: Cziller Ilus, Süli Manyi, Perényi Sári, v. Hajmássy, Kompóthy, Kormos, Selmeczy. **Szombaton este** premier bérletben a Nemzeti Színház nagy sikere, „A fülemüle" gyönyörü magyar daljáték ujdonság. — **Vasárnap délután és este** is „A fülemüle". **Hétfőn este** filléres helyárakkal, új betanulással: „A doloval nábob leánya". **Kedden és szerdán este Bulla Elma** kétnapos vendégjátéka, a „2000 pengős férfi"-ben. Jegyek már válthatók.

— **A kultuszminiszter a debreceni Tudományegyetem bölcsészeti karán** üresedésben levő pedagógiai tanszékre nyilvános pályázatot hirdet november 29-i határidővel.

— **Szombathelyen csütörtök este nagy pelyhekben hullani kezdett a hó.** A város uccáit rövidesen hótakaró borította.

— **Gróf Teleki Pál édesanyjának temetése.** Csütörtök délután temették el a Kerepesi úti temető díszravatalozójából özv. gróf széki Teleki Gézánét, a tragikus hirtelenséggel elhunyt volt miniszterelnök édesanyját. A temetésen megjelent Bárdossy László m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnök és felesége is. Az egyházi szertartást dr Kritsfalussy Ferenc végezte nagy papisegédlettel a görögkatolikus egyház szertartása szerint.

— **A sangháji angol főkonzulátus** tanácsolta a Kinában lakó összes angol nőknek, gyermekeknek, valamint a nélkülözhető férfiaknak, hogy hagyják el az országot. A hatóságoknak minden rendelezésre álló eszközt igénybe kell venniök, hogy a kiürítést hat héten belül végrehajtsák. (MTI.)

— **A sajószentpéteri üveggyárban** eddig még meg nem állapitott okból tüz ütött ki, amely főleg a raktárakban okozott kárt. A tüz okának kiderítésére a vizsgálat folyik.

— **Dánia északi vidékén 48 órája heves hóvihar dühöng.** Egy személyvonat Hjoerring felé tartott, eltünt a hófúvásban. A vonat felkutatására és az utasok kiszabadítására mentőcsapatot inditottak útnak.

— **Heylen namuri püspök 85 éves korában meghalt.** Magyarországi katolikus körökben jól ismerték Heylen püspököt, ki többizben is járt Magyarországon. Igy Budapesten járt a Szent Imre év alkalmával, majd legutóbb 1938-ban, a Budapesten rendezett eucharisztikus kongresszus alkalmával.

— **Tilos a külföldi rádióhallgatás** a meg nem szállt Franciaországban. A törvény megszegőit internálással és százezer frankig terjedhető pénzbüntetéssel, két évig terjedő börtönbüntetéssel sujtják.

**Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város a pirostarka köztenyésztés előmozdítására 6 darab városi tulajdont képező fiatal tenyészbikát helyez el arra alkalmas gazdáknál, vagy más személyeknél a város határának különböző pontjain. Tartási feltételek a gazdasági és erdészeti ügyosztályon mindennap délelőtt 8—14 óra között megtudható. Gazdasági tanácsnok.

**Hirdetmény.** A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter Debrecen sz. kir. város világitási vállalatának kérelmére a villanytelep gőzkazánjából kitermelt salak elszállítására szolgáló keskeny nyomtávú üzemü iparvasútnak a villamos mozdonyüzem bevezetésével kapcsolatos közigazgatási bejárását elrendelte. Az eljárás megkezdésének idejéül folyó évi november hó 10. napjának délelőtt 9 óráját állapitotta meg, az eljárásban résztvevők találkozási helyéül pedig a Debrecen MÁV állomás állomásfőnöki irodáját jelölte ki. A közigazgatási bejárásnak célja, hogy az ügyben érdekelteknek, tehát az érdekelt magánosoknak is alkalom adassék fennforgó jogos érdekeik érvényesítésére. Ennélfogva tehát a közigazgatási bejárásra az összes érdekelteket ezennel azzal hívom meg, hogy a bejáráson annál is inkább jelenjenek meg, vagy kellőképpen képviseltessék magukat, mert ellenkező esetben a határozathozatal további meghallgatásuk nélkül fog megtörténni. Polgármester.

### Szerkesztői üzenetek

**P. J.** A biatorbágyi merénylet 1931 szeptember 13-án, vasárnap hajnalban történt.

**Egy előfizető.** Érdekes észleleteit tartalmazó levelét illetékes helyre juttatjuk, hol bizonyára megteszik a szükséges intézkedéseket.

### Közgazdaság

— **Az Országos Mezőgazdasági Kamara a haszonbérletek szabályozását kívánja.** A terményértékesítés mai rendszere és a közélelmezést szabályozó rendeletek folytán a haszonbérleteknél a bérbeadó és a bérlő között számos vitás kérdés merült fel. A szerződések legnagyobb részt a haszonbéreket terményben állapitják meg és elszámolási alapként a tőzsdén kialakult ár szerepel. A mai árrendszer mellett számos vitára adott okot, hogy az egyes termények hatóságilag megállapitott budapesti árából van-e külön levonásnak helye. Vitákat eredményezett az is, hogy a rendeletek a termények minőségét másként irják elő, mint a szerződések. A Kamara most javasolja a kormánynak, hogy a jóviszonyt elmérgesítő viták elkerülése végett rendelje el, hogy a haszonbérlő pénzben fizesse a bért.

## SPORT

**A DVSC erős, kétkapus edzéssel készül a Szatmári SE ellen.** Kitünően mozgott a csapat, a támadósor játékán is javulás jelei mutatkoztak. A csapat összeállitása még bizonytalan, de legfeljebb a balfedezet helyén és a támadósor egyes posztjain lehetséges változás. A balfedezet posztjára Galambosi mellett Zsidik, Ignácz, vagy a nagyon tehetséges fiatal Kálmán beállitása is szóba került, de az sincs kizárva, hogy B. Nagyot hozzák előre a fedezetsorba és ezesetben a Szolnok ellen kitünően bevált Oláh lesz Csokai hátvédtársa. — A támadósorban Szilárd, Berecz, Szabó jobbszárny játéka biztos. Balösszekötőben, ha kiadják, Zilahi játékára is sor kerülhet, de lehet, hogy Sidlik, vagy Füleki játszik ezen a poszton. — Balszélen Kristóf marad, bár sokan szeretnék, ha könnyebb ellenfél ellen megkísérelnék Fülekit játszatni balszélen. A kitünő formában levő Dombovári beállításának is vannak hívei. A DVSC csak vasárnap utazik el. Kántor Ferenc MÁV főtiszt és Palotás edző kísérik a csapatot. A mérkőzést Mann játékvezető vezeti.

**Az amatőrök nagy programról gondoskodtak Debrecen számára** a DVSC távollétében is. A mérkőzés zöme az egyetemi sporttelepen zajlik le, ahol reggel 9 órától besötétedésig pattog a labda. 9 órakor DMTE—DEAC ifj. rangadó, 11 órakor Húsos ifj.—Egyetértés, 1 órakor P. MÁV—DEAC és 3 órakor Húsos—B. Turul mérkőzések lesznek. A nagyerdei Stadionban a kitünő formában levő DTE az NyTVE ellen játszik új játékossal erősitett csapatával. A DVSC idegenben, Nyiregyházán mérkőzik az NyKISE-vel.

**Serfőző megszerzéséről a Zuglói Danuvia is tárgyal** és a kiváló játékost, aki iránt a DVSC is érdeklődött, már tegnap játszatták is a Ferencváros elleni edzőmérkőzésen. Serfőző jól mozgott, gólt is lött. A Zugló csak 6:4 arányban kapott ki a Fraditól. — A Z. Danuvia egyébként egy hét múlva, november 9-én Debrecenben játszik a DVSC-vel.

**Debrecen—Budapest tornászviadal** lesz november 9-én Debrecenben. — A rendkívül érdekes sportesemény iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

**Az NB. II. Mátyás-csoportjában** érdekes mérkőzések lesznek vasárnap. — Legnagyobb érdeklődésre a Nagybánya—D. Magyarság, Goldberger SE—K. MÁV, Törekvés—Ganz, Marosvásárhely—KEAC, Zugló—Postás mérkőzések tartanak számot.

**Zilahit kiadta a Nagyváradi AC a DVSC-nek.** Nagy Géza, a DVSC Csonrag néven ismert játékosa utazott Nagyváradra és sikerült megegyeznie a NAC vezetőkkel. Eszerint a fiatal csatár már játszik a Szatmári SE ellen és újabb tervek szerint Szilárd, Berecz, Szabó, Zilahi, Füleki támadósor játszik Szatmáron.

**A Szatmári SE két új játékost igazolt** és a DVSC ellen már játszatja őket. Ugyancsak játszik a felgyógyult Pfeiffer is.

**Debreceni atléták a „Magyar Jövő" keretben.** A MASz kizárólag 23 éven aluli fiatal atlétákból megalakitotta a Magyar Jövő-keretet. Ebben a debreceni atléták közül helyet kapott 100—200 m: Korompai DEAC. A kerületből ide sorozták még Hegedüst NyVSC. Rúdugrásban pedig Bodnár DEAC lett a keret tagja.

**Összeállitották a DVSC Szatmáron szereplő első és Nyiregyházán játszó II. csapatát.** Az I. csapat Keskeny, Csokai, B. Nagy, — Orosz, Gere, Erdei I. — Szilárd, Berecz, Szabó, Zilahi, Füleki összeállításban, a „kis-DVSC" Kóródy, Zsidik, Oláh, — Ignácz, Galambosi, Kálmán, — Dombovári, Tisza, Szilágyi, Sidlik, Szabó Mihály csapattal játszik.

**Csütörtökön játszotta a Kereskedelmi csapata a KISOK-bajnokság első fordulóját.** Eredmény: Kereskedelmi—Fa- és Fémipari 3:1 (2:0). Góllövők: Szilágyi 3, illetve Tóth. A kereskedelmiből különösen jók: Budai, Szilágyi, Homola, Rupp, Rammacher, Kállai, a csapat közepes lendülettel játszott, de a védelem és a kapus, Budai, kiválóan működtek.


# APRÓHIRDETÉSEK

**NYOMOZÓ IRODA**

**Gálocsy** legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27

**HÁZASSÁG**

**20—25** év közötti csinos, megértő, 5—6000 pengő kp. vagy ingatlannal rendelkező lányt azonnal feleségül vennék. 29 éve önálló fodrászmester vagyok s 2000 pengő értékü ingatlanom is van. Cím a kiadóban. 784

**ALKALMAZÁST nyer férfi**

**Komenciós** kocsist feleségével, esetleg nagyobb fiával tehéngondozáshoz és fejéshez értő, megbizható és jó bizonyitványnyal jelentkezzen. Cím a kiadóban. 1859 vv.

**Ügyes** kifutófiú felvétetik. Csapó 84. 712

**Fejőstehenész** komencióra felvétetik. Péterfia 29. Jelentkezés délelőtt 10-től 12-ig házmesternél. 132

**Summás** szőlőmunkás jó bizonyitvánnyal 3¼ hold szőlőben alkalmazást nyerhet. Érdeklődni Cserepes 5. 140

**Fodrászsegéd** állandó alkalmazásra felvétetik. Balogh, Hatvan 69. 138

**Kifutó** hosszabb bizonyitvánnyal, 18—20 éves, felvétetik Adorján füszerkereskedésben. 137

16—17 éves fiút kifutónak felveszek. Bethlen 1. 725

**Kifutófiút**, ki biciklizni tud, felveszek. V. Nagy, Péterfia 55. 139

**Férfi** kézimunkást, varróleányokat felvesz angol munkára Fisch szabó, Piac 44. 728

**Egy** jó és egy fiatal cipészsegéd felvétetik — Szilágyinál, Szent Anna 6. 124

**Házmesternek** középkorú pár felvétetik, — pinceleakást kap. Eötvös 21. 121

**Fiatal** borbélysegéd felvétetik ebédkoszttal is. Misky, Vargakert, Délisor 25. 95

**Fodrászsegéd** azonnal beléphet vagy kisegitőnek felveszem. Eötvös 64. Kárpule. 97

**Szabósegédet** állandó munkára és egy tanulót felvesz v. Ferenczi, Péterfia 42. 736

**Egy** fiatal cipészsegéd vegyes munkára felvétetik. Tóth, Széchenyi 57. 52

**Matrackészitő** házhoz felvétetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 54 vv.

**ALKALMAZÁST keres férfi**

**16 éves** fiú alkalmaztatást keres, házimunkát is érti. Cím: Déri tér 4. 122

**ALKALMAZÁST nyer nő**

**Kiszolgálónőt** és kifutót felvesz a Hegyaljai borüzlet, Piac 55. 728

**Gyors-** és gépirót felveszek. Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 722

**Perfekt** hölgyfodrászkisasszonyt vidéki városba ellátással vagy anélkül felveszek. Kállay Debrecen, Rothermere 3. 731

**Kerékpározni** tudó fiatal leány, esetleg csak délelőttre, felvétetik. — Autosyphon üzlet, Szent Anna 5. 105

**Könyvelőnőt**, lehetőleg gyors- és gépirásban is jártast, felveszünk. — Kontsek cipőüzlet. 114

**Paplanvarrónő** házhoz felvétetik. Címeket a kiadóba kérek leadni. 53 vv.

**Hölgyfodrász** azonnal felvétetik Nagy Jánosnál, Hosszúpályi. 79

**Német** nevelőnőt 5 éves kisfiam mellé 1-re felveszek. Kígyó 38. 83

**ALKALMAZÁST keres nő**

**Üzletvezetőnek** ajánlkozik megbizható fiatal cukorka, csemegeüzletbe vagy trafikba kaucióval. Cím a kiadóban. 727

**HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT**

**Bejárónőt** reggeli órákra felveszek. Rákosi Jenő 5. földszint 4. 129

**Szobaleány** felvétetik november elsejére. Jelentkezhet Hunyadi u. 16. 1985

**Perfekt** szakácsnőt keresek vidéki tanyára hosszú jó bizonyítványnyal Cím a kiadóhivatalban. 1223 vv.

**Ajánlkozna** jól és perfektül főző szakácsnő nagy vendéglőbe vagy kávézóba. Cím a kiadóban. 22

**Perfekt** főzőmindenest bejárásra felveszek. — Werbőczy 4. II. em. ajtó 7. 88

**Bejárónő,** aki tehenet tud fejni, kevés házidologra felvételik. Cím a kiadóban. 141

**Bejárónőt,** közel lakót, hosszú bizonyítvánnyal délelőttre felveszek. Dr Báthory, Péterfia 42. I. em. Ugyanott 2000 szőlő tőke és karók eladók. 136

**Egy** szorgalmas, jóravaló mindenese bentlakónak felvételik elsejére. Miklós 39. 135

**Bejárónőt** jó bizonyítvánnyal azonnalra vagy elsejére felveszek. Magoss György tér 24. 128

**Középkorú** nő félnapi munkára bejárónőnek felvételik. Pacsirta 58. 106

**Egy** kifogástalan bejáróleány felvételik. — Széchenyi 8. Keresztépület. 115

**Bejárónő** jó bizonyítványokkal parkettes lakásba kiszttal felvételik. Egymalom 7. 103

**Bejáró** mindenest felveszek. Jelentkezni reggel 9-től Csillag 100. 100

**Jómegjelenésű** szobaleányt keresek november 1-re. Vilmos császár körút 28. 98

**Főzéshez** értő bejárónőt egész napra felveszek. Piac 77. Házmesternél. 94

**Rendszerető** mindenesnőt felveszek 1-ére. — Magoss Gy. tér 14. 91

**Lakást** adok takarításért, bejárónőt jó bizonyítvánnyal felveszek. Cegléd 7. 90

**Bejárónőt** keresek a délelőtti órákra. Lichtmann, Arany János 55. 734

**Bejárónőt** felveszünk félnapra jó bizonyítvánnyal. Kossuth 3. I. 2. 85

**Jó** bizonyítvánnyal bejárónőt felveszek. Piac 58. I. lépcső II. 28. bejára. 61

**Jól** főző mindenest elsejére felveszek. Vágóné, József kir. herceg 9. 73

**Gyakorlott** főzőmindenest hosszú bizonyítványokkal központi fűtéses lakásba fogadok. Werbőczy 2. I. 4. 71

**Bejárónőt** felveszek. — Piac 9. földszint balra első lakás. Benczc. 80

**Főzéshez** értő nőt jó bizonyítvánnyal felveszek elsejére, esetleg 15-re. Hajdúné, Rákosi Jenő 7. 112

## AJÁNLAT

**Szőrmebundákat** olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

**Függönyöket,** csipkeszövetet, köpenyanyagokat, kölibetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

**Legolcsóbban** fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

**Kellemes** lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

**Bundát** készíttessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

**Cianoztasson** Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

**Aranyat,** ezüstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

**Önkéntes urak!** Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota 539 12. 2

**Kosztümöket,** kabátokat ízlésesen készít, fordít, alakít „Margó" Bethlen ucca 29 1029 12. 17

**Számos** bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12 31

**Hó-** és sárcipők javítását felelősség mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

**Új szűcsszalon!** Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások javításokat vállalok — muffok gyermeklábzsákok raktáron. Szent Anna 5. I. em Budainál. 1313 12. 10

**Aranyat,** ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész Hatvan u. 2 814 12 6

**Használt** varrógépek, gépalkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere, Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

**Használt** és törött gramofonlemezeket bármilyen menyiségben megvesz Mayer mérnök, Kossuth 13. 1853

**Rádiókészülékét** előnyös feltételekkel karban tartja Mayer mérnök, Kossuth 13. Telefon: 15-79. 1852

**Csináltasson** Dauert, festést, szőkítést, vízvasondulálást Kissnél. Csapó 37. 133

**Tyúkszemvágó** szalon november hó elején megnyílik Simonffy 7. Tisztelettel: vitéz Sóvágó. 56

## KERESLET

**Ékszert,** aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fränkl S., Piac 56. 98 11. 30

**Sertésfiaztatót** 30 darab uradalmi tenyészkoca fiaztatásához azonnalra keresek, esetleg malacrészesedéssel is. Telefon 23-35. 123

# Vasárnapi számunk

**Mindenszentek ünnepe miatt szombaton jelenik meg, így vasárnapra szánt apróhirdetését ne feledje ma este fél 10 óráig kiadóhivatalunkban feladni.**

**A „DEBRECZEN" apróhirdetése igazán eredményes**

**Jókarban** lévő sífelszerelést keresek megvételre. Déli sor 27. 67

## ÉLELMISZER ITA.

**Uradalmi** fajalma nagyban és kicsinyben kapható egész nap Széchenyi 22. 1909

**Fajalmák,** Török Bálint, batul, encrozmarink, elálló, mázsás tételben kaphatók. Megtekinthető Rothermere 30. 1992

**Kárpátaljai** téli álló fajalmák olcsón kaphatók Hatvan 41. 116

## OKTATÁS

**Simai** gyors- és gépíróiskolában nov. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73 Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 245 11. 10

## TÁRS

**Jómenetelű** étkezdéhez pénzestársnőt keresek üzletem megnagyobbítása céljából. — Cím: Batthyány 15. 107

## PÉNZ

**Kamatra** keresek 3000 P hosszabb lejáratú kölcsönt elsőhelyi betáblázásra. Cím a kiadóban. 74

## RÁDIÓ

**Rádiókészülék** vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86 Telefon: 32-54 1987 12. 31

## BÚTOR

**Minek** a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 592 12. 25

**Barok** háló, modern háló, próbababa, kombinált szekrény, rekamié, konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

**Politúrozott** komót, asztal, tükör eladók. Mester 10. 1983

## ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

**Kiadók** nagy, száraz, féregmentes pincék bármilyen raktárnak. Péterfia 8. 117

## TÜZELŐ ANYAGOK

**Száraz** fűrészpor olcsón beszerezhető. Eötvös 82. 89

**Csomagolt** és ömlesztett retorta faszén, valamint kőszén és tüzifa kapható Kovácsnál, Szent Anna 36. Telefon 19-21. 707

## AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

**Villanymotort** leggyorsabban szállít képviselet, Rákosi Jenő 5. 739

**Stabil** benzinmotort 4 HP-ig sürgősen veszek. Műszaki iroda, Rákosi Jenő 5. 738

## KIADÓ LAKÁS egyszobás

**Egy** szoba, konyha november 1-re kiadó. Mátyás kir. 3. 142

## KIADÓ LAKÁS kétszobás

**2 szoba** bútorozva vagy anélkül kiadó. Csigekert u. 6. 92

**Kétszobás** összkomfortos uccai lakás kiadó. Werner, Ferenc József út 70. 118

## KIADÓ LAKÁS nagy

**Kiadó** és azonnal beköltözhető öt szobából és mellékhelyiségekből álló lakás a Széchenyikertben. Értekezni lehet Ferenc József út 31. alatt. 28

**6 szoba** és hallból álló lakás azonnal kiadó. — Érdeklődni dr Zichermann ügyvédnél, Csapó 10. 134

## LAKÁST KERES

**Háromszobás** komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban 1878 vv.

**Keresek** központban egyszobás, előszobás lakást, esetleg két kisszobást csendes udvarban azonnal, vagy 15-re. Földtulajdonos, Könyök 8. 75

## BÚTOROZOTT SZOBA

**Különbejáratú** bútorozott szoba fürdőszobahasználattal két személyre kiadó. József kir. 35. I. em. jobbra. 1981

**Különbejáratú** bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós 2. 726

**Kiadó** csinosan bútorozott különbejáratú uccai szoba. Eötvös 90. 119

**Szépen** bútorozott csendes nagy szoba kiadó. Nyomtató 3. 111

**Uccai** bútorozot szoba egy-két személynek, — esetleg házaspárnak kiadó. Zöldfa 13. 72

## VEGYES

**Töksütést** elvállalok. — Bethlen 1. 724

**Lakáscsere.** Eleserélném Késes uccai lakásomat Mester ucca közelében. Értekezni Mester 12. órásüzletben. 737

## HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

**Barna** női bunda eladó Kandia 7. 1. ajtó. 1277 vv.

**Egy** tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabósága, József kir. herceg u. 1. Bikabérház. 199 v. v.

**Férfiöltönyök,** finomak, télikabátok kitűnő karban eladók. József kir. herceg 27. Keresztépület. 16

**Fiú** lengyelbunda, használt télikabátok, összehajthatós vaságy eladó. Hatvan 16. 723

**Használt** férfiruhák, szőrmével bélelt rövid férfikabát eladó. Svetits bérház III. lépcső II. emelet 8. 102

**Női** télikabát és rövid bunda eladó. Péterfia 48. emelet délután 2—4-ig. 84

## INGÓSÁG VÉTEL

**Legmagasabb** áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, díszlárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota. Telefon 37—99 1131 vv.

**Ikerablakot** megvételre keresek. Sarkady, Széchenyi 1. Telefon 20-16. 732

## INGÓSÁG ELADÁS

**Télikabát** 10 éves fiúra, 36-as nő csizma és kályhacsövek eladók Kút ucca 68 sz. 1234

**Többféle** motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29 1937 vv.

**Teljesen** új férfi sötétszürke öltöny, alighasznált rézágy és kirakati rézállványok eladók. Werner, Ferenc József út 70. 127

**Fodrászberendezés,** tükrök, asztali felszerelések, falvédő fogassal prés, márványozott futóasztal eladó. Nagy Gábor, Kétmalom 13. 125

**Eladó** szobanövények, nagy fikusz, szobafenyők. Megtekinthető minden délután Bethlen 72. 108

**80/160** befelé nyíló ablakok és vasablak eladó. Jósika 18. 110

**Használt** kis divány, 2+1 rádió Philips hangszóróval, ebédlői plüssdivány, különböző csillárok olcsón eladók. — József kir. herceg 38. 735

**Teljesen** jó nagykapu és ablakok eladók. — Varga 15. 47

**Jókarban** lévő golyóscsapágyas gyermekkocsi eladó. Széchenyi 64. 62

**Gázvasalók** hevítővel, gázsütő, gázrezsó, sodrony ágybetét eladó. — Andrássy út 9/b. 66

## GAZD. TERMÉNYEK

**Cukorrépa** eladó. Tóth Árpád (Késes) 86. 63

## INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

**Bejárónőt** keres nov. 1-re napi 3 órai elfoglaltságra Erzsébet, Miklós ucca környékéről. Jelentkezni lehet nov. elsején 3—5 között Rákosi Jenő ucca 6 földszint 2. 1410

## ELADÓ HÁZ

**Központban** 3 szobás alápincézett fürdőszobával, melléképületekkel, kimondottan úri lakás, alkalmi vétel! Diófa ucca elején 360 négyszögöl termő szőlő, gyümölcsös pajtával, nagyon olcsón eladó. 6 hold jó homokföld, közvetlen kőút mellett, városhoz 4 km-re, sürgősen eladó. **PATAY IRODA,** Kálvin tér 9. Telefon: 30-99. 65

**Külsővásártér 15. sz.** 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban 6+

**Adómentes,** alápincézett új épület modern lakással, mellékhelyiségekkel és gazdasági épületekkel komoly ajánlattevőnek olcsón eladó. 300 négyszögöl kert. Érdeklődni Balogh, Sámsoni út 27. 729

**Csörsz ucca 11 b.** számú ház eladó. Értekezhetni a 14. alatt. 733

**Homokkertben,** Rigó u. 18. számú ház eladó azonnali beköltözéssel 86

**Eladó** 3 szoba, konyha, veranda beköltözhető lakással, gyümölcsös 300 négyszögöl, sarokház Széchenyi-kertben. Értekezni Sas 4. Dr Szabó Sándornál délután 2—4-ig. 1926

## ELADÓ HÁZHELY

**Széchenyi ucca 85. sz.** nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban 4+

**Házhely,** 301 négyszögöl, Hegyi Mihály 4. Homokkert elején eladó. Telefon 24-62. 1922

## FÖLDBÉRLET

**Feles** szőlőt keresek lakással. — Érdeklődni Arany János 20. Nánásiné. 55

**Állatállománnyal** bérlőt keresek, azonnal elfoglalható, — takarmány van Tar u. 3. Budai Ézsaiás uccából nyílik. 57

## ELADÓ FÖLD

**Eladó** elköltözés miatt ház két lakással. — Szondi 5. 109

## ELADÓ ÁLLAT

**Szimentáli** hatéves bőtejű tehén eladó Honvédtemető u. 6. 1211 v.v.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY